



Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Wodzisławiu Śląskim

**Sprawozdanie za 2023 rok z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim wraz
z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej –
sprawozdanie opracowano zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy
o pomocy społecznej**



Za opracowanie odpowiedzialny:

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wodzisławiu Śląskim

Wodzisław Śląski 2024 r.

SPIS TREŚCI:

1. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	5
1.1. Wstęp	5
1.2. Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	7
1.3. Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	8
1.4. Plan finansowy jednostki	11
1.5. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	13
1.5.1. Strategie i programy pomocy społecznej	14
1.5.1.1. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026	14
1.5.1.2. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2026	17
1.5.1.3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wodzisławskim na lata 2021 – 2025.....	20
1.5.2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym ...	23
1.5.3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia	24
1.5.4. Prowadzenie i rozwój mieszkań treningowych i wspomaganych	26
1.5.5. Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	34
1.5.6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem	36
1.5.7. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej	36
1.6. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	37
1.6.1. Podział środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	37
1.6.1.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	40
1.6.1.2. Działalność warsztatów terapii zajęciowej	41
1.6.2. Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	42
1.6.2.1. Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	42
1.6.2.2. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta	44
1.6.2.3. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Dostępne mieszkanie	46
1.6.2.4. Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” Moduł I	47
1.6.2.5. Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	48
1.6.2.6. Program „Wyrównywanie różnic między regionami III”	49
1.6.2.7. Pomoc repatriantom	49
1.7. Realizacja programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego	51
1.7.1. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023	51

1.7.2.	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023	53
1.8.	Realizacja działań w „Oazie aktywności”	56
2.	Sprawozdanie z działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.....	62
2.1.	Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach	62
2.2.	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim	73
2.3.	Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim.....	80
2.4.	Ośrodek Wsparcia w Połomi	89
2.5.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim	98
2.6.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach.....	105
2.7.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	109
3.	Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	115
4.	Podsumowanie	116

1. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

1.1. Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie to instytucja pomocy społecznej, której zadaniem jest wspieranie, wspomaganie, a także umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, z wykorzystaniem ich własnych zasobów i możliwości.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dąży do zapobiegania trudnym sytuacjom, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowej samodzielności osób i rodzin, a także zmierza do ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką powołaną do realizacji zadań powiatu w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, a także w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnością, osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem niezbędnych potrzeb środowiska lokalnego.

Priorytetową rolą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest rozwiązywanie i minimalizowanie głównych problemów społecznych występujących w powiecie, takich jak: kryzysy rodzinne, przemoc, ubóstwo, niepełnosprawność, problemy osób starszych.

Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 r. skupiała się na trzech najważniejszych obszarach: pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, a także pieczy zastępczej.

Centrum pełni również rolę koordynatora systemu wsparcia na terenie powiatu, który opiera swą działalność o wielopłaszczyznową współpracę najważniejszych podmiotów publicznych, które zajmują się problematyką społeczną.

To właśnie współpraca jednostek, podmiotów działających na rzecz określonych grup społecznych powoduje większą skuteczność podejmowanych działań zmierzających do poprawy życia społecznego.

W związku z powyższym opracowane sprawozdanie podsumowuje zarówno działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, jak również jednostek organizacyjnych działających w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej.

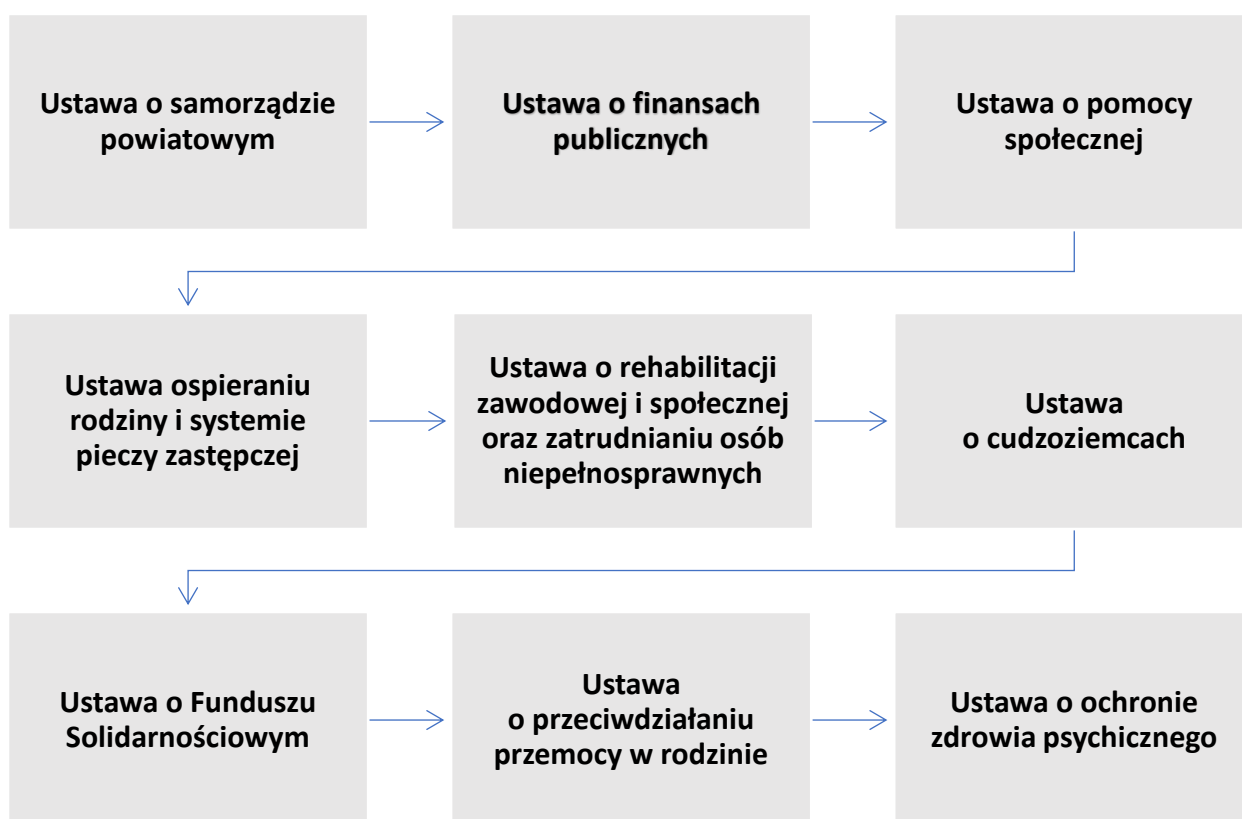
Rysunek 1: Otoczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim



1.2. Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie działa na podstawie obowiązującego prawa, w szczególności w oparciu o ustawy oraz przepisy wykonawcze.

Rysunek 2: Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim



1.3. Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

Podstawowym ogniwem struktury pomocy społecznej w Powiecie Wodzisławskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, którego główny zakres świadczonych usług to: działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dzieci i rodzin.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, a także nadzoruje działalności jednostek organizacyjnych takich: jak ośrodki wsparcia, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej.

Regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie określa szczegółowo wewnętrzną organizację jednostki, a także zakresy działania komórek organizacyjnych.

Rysunek 3: Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

SCHEMAT ORGANIZACYJNY

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W WDZISŁAWIU ŚLĄSKIM

Dyrektor

Zastępca dyrektora

Główny księgowy

**Dział Organizacyjny, Kadr,
Nadzoru i Wsparcia Osób
Niepełnosprawnych**

Sekcja Wsparcia Rodzin

Sekcja Finansowa

zespół
ds. kadr
i nadzoru

zespół
dofinansowań
PFRON, środków
zewnętrznych
oraz wsparcia
uchodźców

zespół
pomocy
instytucjonalnej
i postępowań
administracyjnych

zespół
ds.
rodzinnej
pieczy
zastępczej

zespół
ds.
świadczeń

zespół
ds. poradnictwa
specjalistycznego
i interwencji
kryzysowej

Realizacja zadań była możliwa dzięki zatrudnionej, wyspecjalizowanej kadrze.

Na koniec 2023 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 34 pracowników, co stanowi 33,125 etatu.

Struktura kadry przedstawiała się następująco:

- 11 osób stanowiła kadra realizująca zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, wśród których: 3 osoby to osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych (1 z nich posiadała specjalizację z organizacji pomocy społecznej), 8 osób to pozostała kadra - personel merytoryczny,
 - 19 osób stanowiła kadra realizująca zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: 2 osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych, 17 osób to pozostała kadra merytoryczna (1 pracownik posiada specjalizację I stopnia z zakresu pracy socjalnej),
 - 4 osoby to kadra realizująca między innymi zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym 1 osoba na stanowisku kierowniczym.
- Spośród zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie pracowników:
- 28 posiadało wykształcenie wyższe,
 - 5 posiadało wykształcenie średnie,
 - 1 osoba wykształcenie zawodowe.

Pracownicy stale podwyższają swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalą umiejętności uczestnicząc w szkoleniach i różnych formach doskonalenia.

1.4. Plan finansowy jednostki

Na plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim składają się środki własne powiatu oraz środki z dotacji celowych.

Plan finansowy jednostki w 2023 roku wynosił: 12 478 676,00 zł.

Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
całkowity budżet, w tym:	10 959 136,65	12 478 676,00
działalność bieżąca PCPR	2 389 810,21	2 192 670,00
piecza zastępcza	8 474 011,00	10 015 466,00
środki finansowe pozyskane w ramach: Funduszu Pracy	-	270 540,00
pozostałe, pozyskane środki: z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z Funduszu Solidarnościowego (środki te nie wchodzą w plan)		
„Opieka wychowawcza” - środki z Funduszu Solidarnościowego (bez kosztów obsługi)	96 000,00	76 800,00
„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - środki z Funduszu Solidarnościowego (bez kosztów obsługi)	494 000,00	586 800,00

c.d. Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

„Aktywny Samorząd” - środki PFRON	822 065,00	785 800,00
„Zajęcia klubowe w WTZ” - środki PFRON	78 120,00	67 980,00
„Program wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze B - środki PFRON	-	113 692,00
Moduł I programu „ Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” - środki PFRON	15 000,00	10 000,00
„Samodzielność – Aktywność - Mobilność!”- Mieszkania dla absolwenta od 22.08.2022 - 31.12.2027r., - środki PFRON	129 520,77	107 372,49
„Samodzielność- Aktywność- Mobilność!”- Dostępne mieszkanie od 15.11.2022- 31.12.2026r., - środki PFRON	100 738,38	100 738,38
Razem	1 735 444,15	1 849 182,87

1.5. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

Poniższy rysunek przedstawia najważniejsze zadania własne powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej, które realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim.

Rysunek 4: Zadania własne powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej



1.5.1. Strategie i programy pomocy społecznej

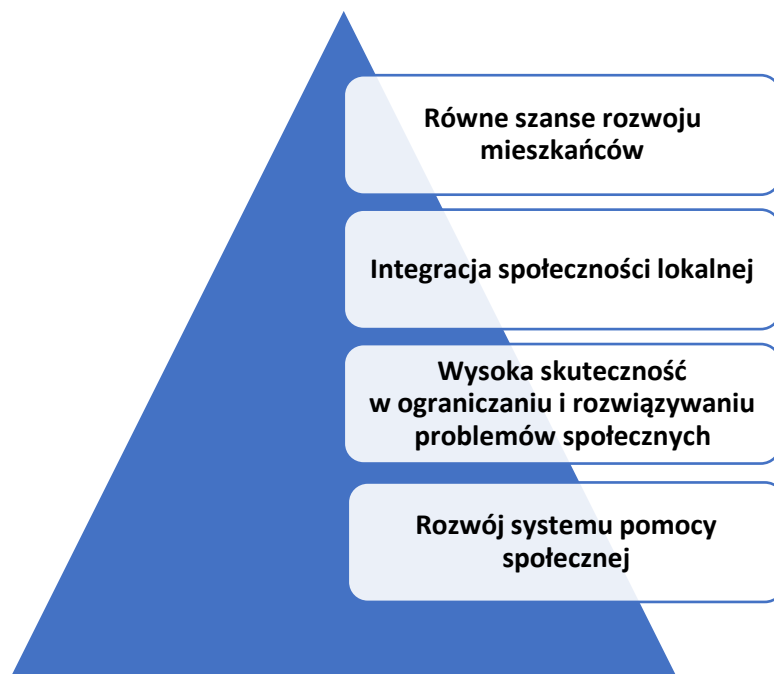
1.5.1.1. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została przyjęta Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego Nr XII/132/2015 z dnia 29 października 2015 r. jako wyraz długofalowej polityki społecznej władz Powiatu Wodzisławskiego, mającej na celu dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców oraz tworzenia optymalnych warunków do ich aktywizacji. Dokument ten zawiera obok diagnozy, wizję, cele strategiczne, cele szczegółowe oraz kierunki i przedsięwzięcia, których wdrożenie w znaczny sposób przyczynia się do rozwiązania problemów społecznych i minimalizuje społeczne skutki zachodzących zmian.

Zasadą realizacji strategii jest zachowanie równowagi między działaniami pomocowymi, a działaniami aktywizującymi opartymi na współpracy podmiotów zarówno publicznych jak i prywatnych, w szczególności organizacji non-profit, działających w obszarze polityki społecznej.

Cele strategiczne oraz powiązane z nimi cele operacyjne odnoszą się do czterech podstawowych zagadnień decydujących o aktualnej i perspektywicznej sytuacji społecznej Powiatu Wodzisławskiego. Zagadnienia te wynikają z ustalonych priorytetów, co obrazuje poniższy rysunek.

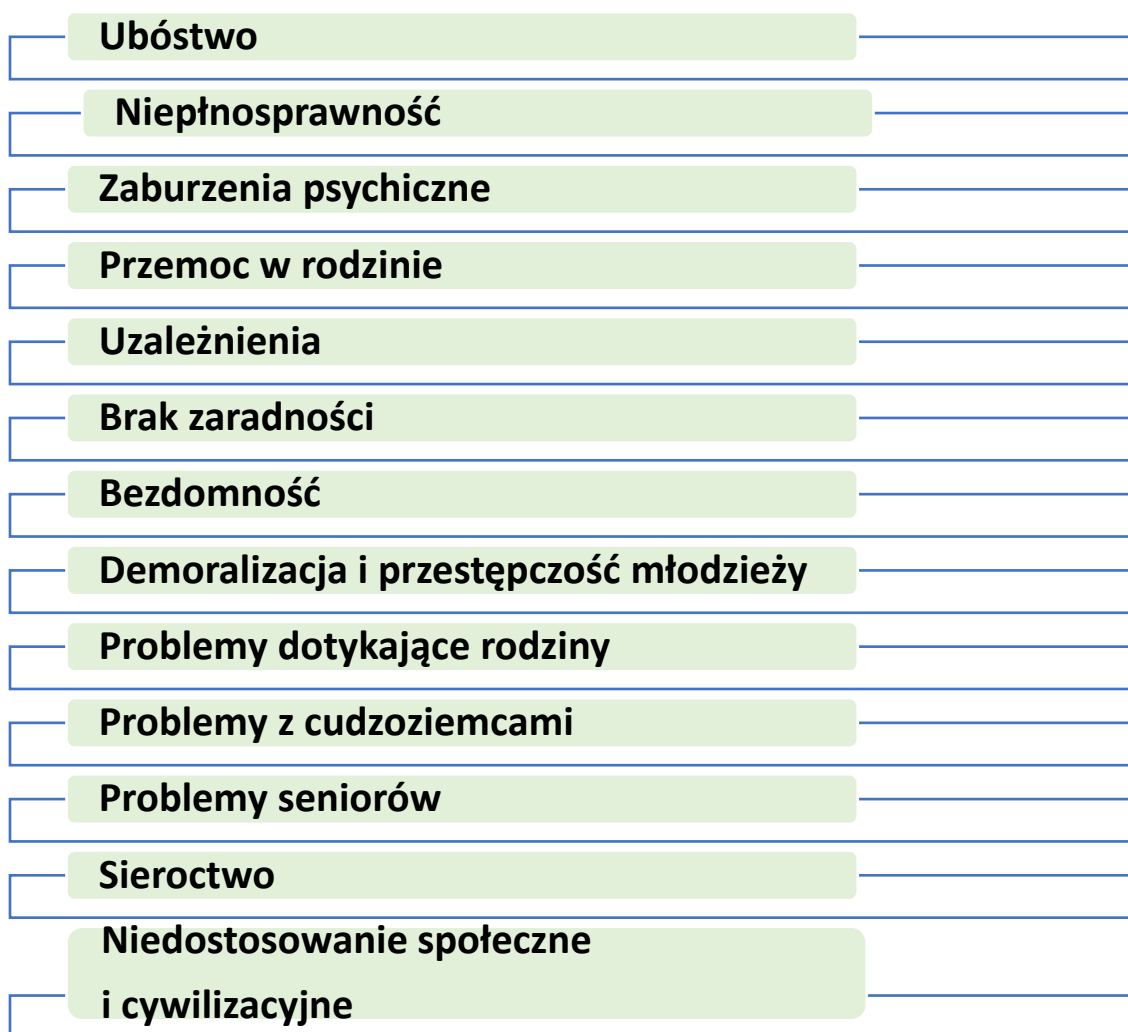
Rysunek 5: Cele strategiczne Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026



Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga wdrażania poprzez podejmowanie konkretnych działań, których realizacja przekłada się na osiągnięcie celów strategicznych i operacyjnych.

Strategia wskazuje również na problemy społeczne, pojawiające się na terenie Powiatu Wodzisławskiego. Ponadto przedstawione zostały propozycje przedsięwzięć i projektów zorientowanych na rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych przedstawionych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Rysunek 6: Problemy społeczne Powiatu Wodzisławskiego



Opracowanie konkretnych projektów pozwoliło na realizację celów operacyjnych zawartych w strategii. Projekty te były tworzone i realizowane poprzez podmioty samorządu lokalnego, podmioty pomocy społecznej, podmioty rynku pracy i inne z obszaru polityki społecznej.

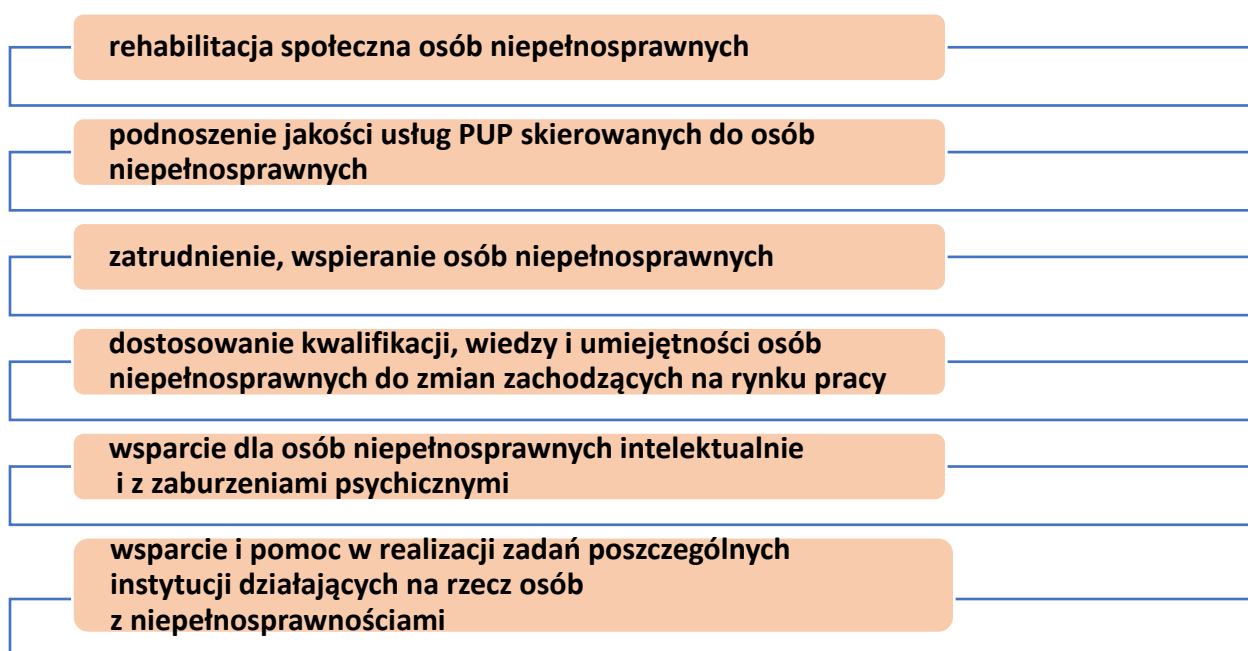
W roku 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami: „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 oraz zadania realizowane w ramach środków pozyskanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które były odpowiedzią na zdiagnozowane w powiecie problemy społeczne.

1.5.1.2. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2026

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego Nr XV/169/2016 z dnia 28 stycznia 2016r. Niniejszy program zawiera założenia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2026, przyjętej Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego Nr XII/ 132/2015 z dnia 29 października 2015 r. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością powinno być realizowane na kilku płaszczyznach: na płaszczyźnie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz poszanowania i przestrzegania praw tych osób. Różnorodne aspekty wsparcia zawarte w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych mają na celu tworzenie dogodnych warunków dla osób z niepełnosprawnościami, tak aby mogły stać się niezależnymi obywatelami, w pełni zintegrowanymi ze społecznością. Zaplanowane działania ukierunkowane są na włączenie osób z niepełnosprawnościami w nurt życia społecznego oraz na wyeliminowanie barier społecznych, dyskryminujących osoby z niepełnosprawnością jako pełnoprawnych obywateli. Celem strategicznym programu jest wskazanie priorytetów mających na celu wspieranie mieszkańców Powiatu Wodzisławskiego z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie im pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, do których należą równe szanse rozwoju osób z niepełnosprawnościami, a także wysoka skuteczność w ograniczaniu i rozwiązywaniu ich problemów. Cele operacyjne stanowią przykład tych, do osiągnięcia których dąży się za pośrednictwem rzeczywistych programów działań i procedur. Określają one

kierunek działań poszczególnych jednostek organizacyjnych i osób działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 7: Cele szczegółowe Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 - 2026



Cele określone w programie, były realizowane w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z algorytmem i dofinansowane zostały następujące zadania:

- 1) dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim oraz Gorzycach,
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w turnusach rehabilitacyjnych,
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- 5) dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki,

- 6) dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
- 7) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.

Organem opiniującym – doradczym w zakresie podziału środków jest Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, która dokonuje również analizy stopnia realizacji poszczególnych celów programu.

Ponadto w 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim realizowało również inne projekty adresowane do osób z niepełnosprawnościami:

- 1) „Opieka wychowawcza” edycja 2023 – środki Funduszu Solidarnościowego,
- 2) „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023 - środki Funduszu Solidarnościowego,
- 3) „Aktywny samorząd” – środki PFRON,
- 4) „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” Moduł I – środki PFRON,
- 5) „Program wyrównywania różnic między regionami III” – obszar B – środki PFRON,
- 6) „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Mieszkanie dla absolwenta – środki PFRON,
- 7) „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Dostępne mieszkanie – środki PFRON,
- 8) Zajęcia klubowe WTZ – środki PFRON.

Osoby z niepełnosprawnością przyjmują zazwyczaj postawę bierną bądź całkowicie wycofują się z życia społecznego i zawodowego, właśnie dlatego stanowią grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Na pełną integrację osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem, na poprawę warunków oraz jakości życia osób z niepełnosprawnością, istotny wpływ ma współpraca instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy program daje szansę na efektywniejsze wykorzystanie pomysłów, posiadanych zasobów, środków finansowych, a także infrastruktury. Działania te mają na celu skuteczniejsze rozwiązywanie problemów, a przede wszystkim zaspokajanie potrzeb osób z niepełnosprawnością.

1.5.1.3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wodzisławskim na lata 2021 – 2025

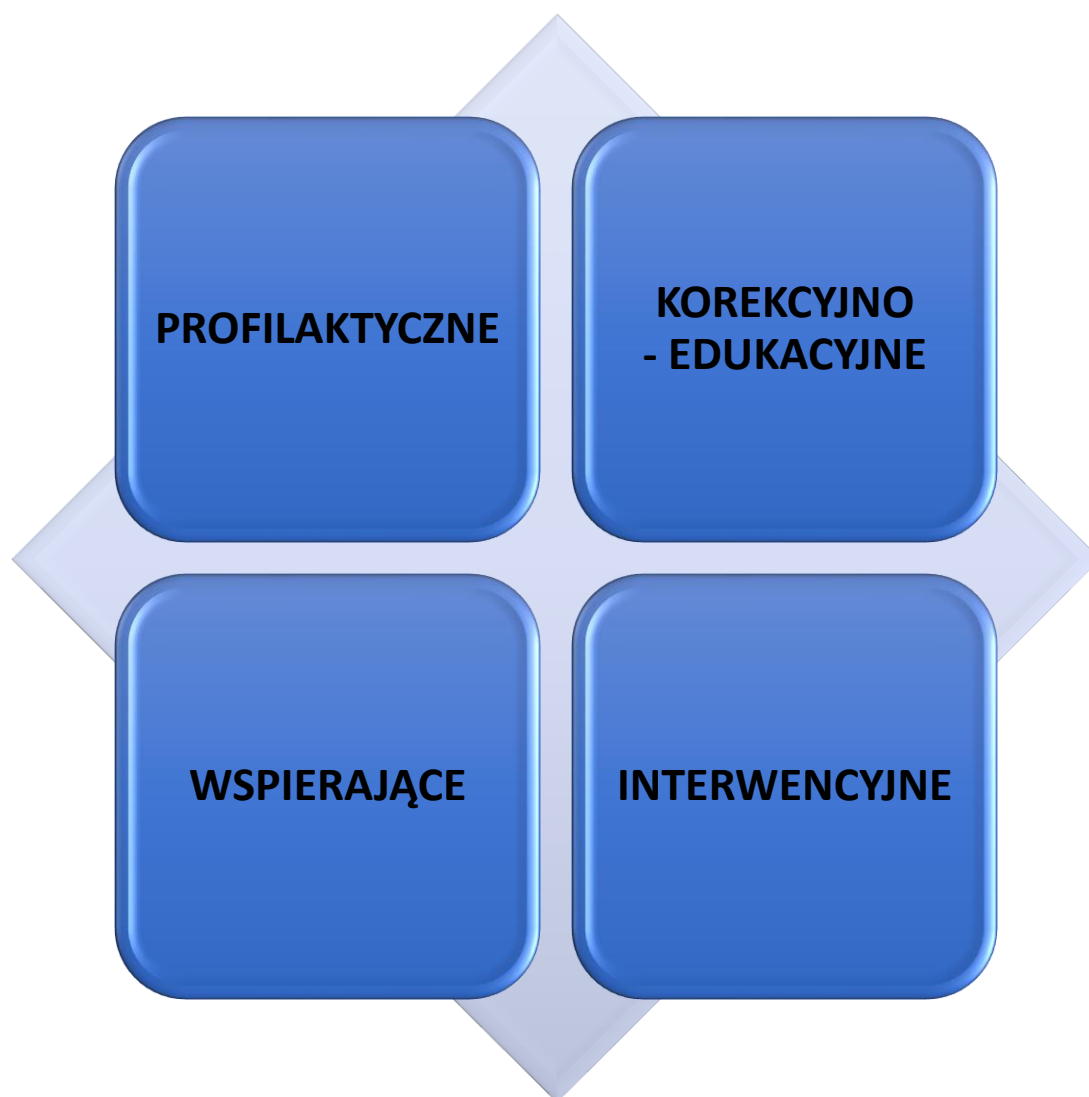
Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 27 maja 2021 r.

Nr XXIX/302/2021 został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wodzisławskim, którego opracowanie wynika bezpośrednio z nałożonego na powiat obowiązku określonego w art. 6 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem opracowanego dokumentu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Wodzisławskiego, w tym przygotowanie zasad i działań umożliwiających osobom doznającym przemocy powrót do godnego życia, a sprawcom, poprzez działania edukacyjne i korekcyjne, powstrzymanie się od zachowań przemocowych.

Program określa cztery zakresy podstawowych działań skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym także profesjonalistów, co odzwierciedla poniższa grafika.

Rysunek 8: Działania skierowane do różnych kategorii odbiorców



Celem strategicznym programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie wodzisławskim, poprzez systematycznie realizowane, aktywne wzmacnianie sieci wsparcia społecznego na poziomie działań profilaktycznych, wspierających i interwencyjnych.

Aby tworzyć sieć wsparcia społecznego dla rodzin zagrożonych i doświadczających przemocy w rodzinie program przewiduje interdyscyplinarną współpracę służb i innych podmiotów, które wspólnie dążą do osiągnięcia celów szczegółowych.

Działania profilaktyczne:

- 1) podnoszenie świadomości i wiedzy społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,
- 2) wzmacnianie działań profilaktycznych realizowanych przez instytucje, podmioty i organizacje pozarządowe działające na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie,
- 3) podnoszenie jakości proponowanych usług na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie,
- 4) podnoszenie kompetencji służb i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) upowszechnienie informacji na temat miejsc i oferty wsparcia dla osób doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie oraz świadków.

Działania ochronne:

- 1) ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez upowszechnianie i edukowanie w zakresie możliwych form uzyskania pomocy,
- 2) wspieranie istniejącej infrastruktury oraz rozwój nowych podmiotów i organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania interwencyjne i reagowanie służb:

- 1) uzyskanie schronienia w sytuacji kryzysu w rodzinie wynikającego z przemocy,
- 2) uzyskanie wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej,
- 3) wzmocnienie kompetencji służb w zakresie diagnozy i podejmowania interwencji w rodzinie doświadczającej przemocy.

1.5.2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

Domy pomocy społecznej są placówkami pobytu całodobowego, instytucjonalną formą całodobowej opieki. Prawo do zamieszkania w domu pomocy społecznej mają osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Pobyt w domu pomocy społecznej jest świadczeniem niepieniężnym pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zastępują rodzinę w jej funkcjach opiekuńczych w stosunku do wymagającego całodobowej opieki członka rodziny w sytuacji, w której tej rodziny brak lub nie jest ona w stanie z tej funkcji się wywiązać.

W Powiecie Wodzisławskim zadanie to realizowane jest przez:

- 1) Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach – dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie i osób w podeszłym wieku,
- 2) Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim - dom dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim realizuje zadania związane z działalnością domów pomocy społecznej poprzez wydawanie decyzji dotyczących umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie naszego powiatu. W 2023 roku łącznie do domów pomocy społecznej na terenie naszego Powiatu skierowano 63 osoby. Ponadto zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych zajmują się wydawaniem decyzji o odpłatności

i zmieniających odpłatność za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej przed 2004 r., na tzw. „starych zasadach” oraz decyzji uchylających - uchylenie decyzji o umieszczeniu z powodu powrotu do środowiska lub przeniesienia do innego domu pomocy społecznej lub uchylenie decyzji o odpłatności. Do zadań zespołu należy również podział środków z dotacji przyznawanych z budżetu państwa związanych z dofinansowaniem działalności domów pomocy społecznej - dofinansowanie utrzymania mieszkańców domów pomocy społecznej przejętych przed dniem 1 stycznia 2004 r. oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem. Pobyt w domu jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Mieszkańcy opłacają pobyt zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności ponosi rodzina lub gmina.

Tabela 2: Rodzaj i ilość wydanych decyzji do domów pomocy społecznej

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
decyzje o umieszczeniu	63
decyzje o odpłatności i zmieniające odpłatność	45
decyzje uchylające	36
Razem	144

1.5.3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia

Ośrodki wsparcia świadczą usługi skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym także przewlekłe psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Usługi te udzielane są poza miejscem zamieszkania w trybie dziennym. Na terenie naszego Powiatu funkcjonują ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są to: Powiatowy

Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim oraz Ośrodek Wsparcia w Połomi prowadzony na zlecenie Powiatu Wodzisławskiego przez Caritas Archidiecezji Katowickiej.

Powiat prowadzi również Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim, który realizuje zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez samorząd powiatowy.

Zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych wydaje decyzje dotyczące skierowań osób do ośrodków wsparcia na terenie naszego powiatu. W 2023 roku łącznie do ośrodków wsparcia wydano 82 decyzje kierujące i kierujące na zastępstwo. Ponadto zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych wydaje decyzje uchylające pobyt z powodu rezygnacji oraz decyzje o odmowie skierowania do ośrodka. Do zadań zespołu należy również podział środków z dotacji przyznawanych z budżetu państwa związanych z finansowaniem działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela 3: Rodzaj i ilość wydanych decyzji do ośrodków wsparcia

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
decyzje kierujące i kierujące na zastępstwo	82
decyzje o odmowie skierowania do ośrodka	5
decyzje uchylające pobyt w ośrodku	3
Razem	90

1.5.4. Prowadzenie i rozwój mieszkań treningowych i wspomaganych

Mieszkania treningowe i wspomagane są jedną z form pomocy społecznej dedykowaną osobom, które wymagają częściowego wsparcia w przygotowaniu do prowadzenia samodzielnego życia rodzinnego, społecznego i zawodowego. Priorytetowym celem pobytu w mieszkaniu jest usamodzielnienie osoby, która w nim przebywa.

Na terenie Powiatu Wodzisławskiego od 2018 roku funkcjonują mieszkania, które do dnia 31.10.2023 r. były nazywane mieszkaniami chronionymi treningowymi oraz mieszkaniami chronionymi wspieranymi.

W związku z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej od dnia 01.11.2023 r. zmianie uległa nazwa na mieszkania treningowe i mieszkania wspomagane. Mieszkania treningowe i wspomagane funkcjonują w ramach struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako jedno z zadań Zespołu Pomocy Instytucjonalnej i Postępowań Administracyjnych. Zespół zajmuje się obsługą organizacyjną i administracyjną mieszkań zgodnie ze standardem wskazanym w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Do zadań zespołu należy między innymi organizacja pracy specjalistów na rzecz mieszkańców, w taki sposób, aby mieszkańcy prowadzili niezależne życie przy ich niezbędnym wsparciu.

Zespół ponadto prowadzi postępowania administracyjne, konsekwencją których jest wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie skierowania, odpłatności za pobyt lub uchylających pobyt w mieszkaniach.

Tabela 4: Rodzaj i ilość wydanych decyzji do mieszkań treningowych i wspomaganych

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
decyzje kierujące na pobyt w mieszkaniu treningowym i wspomagany	39
decyzje odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym i wspomagany	127
decyzje uchylające pobyt	4
Razem	170

Mieszkania treningowe i wspomagane mieszczą się na ulicy Wolności 24 w Wodzisławiu Śląskim, w budynku zapewniającym spokój i bezpieczeństwo. Każdy Mieszkaniec ma do dyspozycji pokój z łazienką z pełnym węzłem sanitarnym. Pokój wyposażony jest w szafę, tapczan, biurko, krzesło i półkę. W budynku mieszczą się dwie kuchnie z pełnym wyposażeniem w sprzęt AGD umożliwiający Mieszkańcom przygotowywanie ciepłych posiłków. Ponadto do użytku Mieszkańców zostały przeznaczone pomieszczenia ogólnodostępne takie jak: salony, świetlica, spiżarnia, pralnia, garderoby, piwnice. Mieszkania treningowe i wspomagane są pozbawione barier architektonicznych, wyposażone są w platformę przyschodową na zewnątrz budynku oraz windę wewnątrz.

Mieszkania treningowe i wspomagane posiadają również biuro przeznaczone dla pracowników oraz specjalistów. Pomieszczenie to służy m.in. do prowadzenia rozmów indywidualnych z Mieszkańcami oraz pełnienia dyżurów przez pracowników lub specjalistów. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych, specjaliści pełnią 3 godzinne dyżury, codziennie przez 7 dni w tygodniu, w ramach umów cywilno – prawnych.

Do mieszkań treningowych kierowani są wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą (placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze) z terenu Powiatu Wodzisławskiego lub usamodzielniani wychowankowie przebywający na terenie innych powiatów, dla których Powiat Wodzisławski był ostatnim miejscem zamieszkania.

W mieszkaniach treningowych świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Mieszkanie treningowe daje możliwość:

- 1) ćwiczenia samodzielności we wszystkich aspektach życia codziennego,
- 2) uczenia ponoszenia konsekwencji za podejmowane przez siebie decyzje,
- 3) uczenia efektywnego zarządzania czasem,
- 4) trenowania umiejętności praktycznych związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
- 5) wzmacniania działań w zakresie utrzymania higieny osobistej oraz estetycznego wyglądu,
- 6) nauki zarządzania czasem wolnym, rozwijanie i podtrzymywanie zainteresowań,
- 7) nauki zasad współżycia społecznego, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów.
- 8) nauki dysponowania środkami finansowymi i zarządzania budżetem domowym,
- 9) aktywizacji zawodowej bądź edukacji,
- 10) radzenia sobie z emocjami, poprawy stanu emocjonalnego.

Do mieszkań wspomaganych kierowane są osoby z niepełnosprawnością, w szczególności uczestnicy powiatowych ośrodków wsparcia, warsztatów terapii

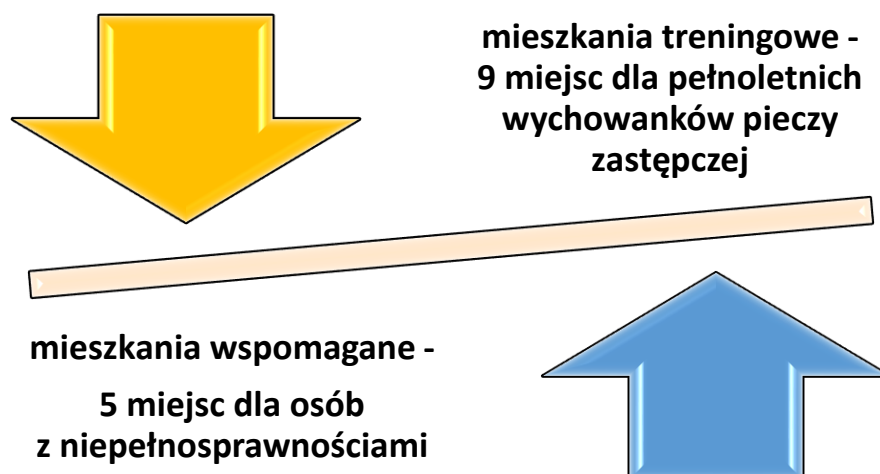
zajęciowej będące mieszkańcami Powiatu Wodzisławskiego. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach, w sytuacji dysponowania wolnymi mieszkaniami, do mieszkań kierowane mogą być osoby z niepełnosprawnością objęte innymi formami wsparcia na terenie Powiatu Wodzisławskiego.

W mieszkaniach wspomaganych świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Mieszkania wspomagane:

- 1) umożliwiają przygotowanie do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami codziennego życia, rozporządzania własnymi środkami finansowymi,
- 2) pomagają w integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne,
- 3) wspomagają w poszukiwaniu pracy i pozyskaniu samodzielnego mieszkania,
- 4) stwarzają możliwości do nabywania umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, emocjonalnych, rodzinnych,
- 5) pomagają w rozwijaniu umiejętności planowania i wykorzystania czasu wolnego,
- 6) uczą ponoszenia konsekwencji własnych decyzji i działań.

Rysunek 9: Typy mieszkań oraz ich adresaci



Celem pobytu w mieszkaniu treningowym i wspomaganim jest usamodzielnienie osoby, która w nim przebywa. Specjaliści, którzy pracowali z mieszkańcami motywowali ich do podejmowania starań w kierunku aktywizacji zawodowej, dalszego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podjęcia starań o uzyskanie lokalu mieszkalnego z zasobów miasta. Ponadto wspierali mieszkańców w rozwiązywaniu spraw codziennych i urzędowych.

Rodzaj i zakres usług świadczonych w mieszkaniu treningowym i wspomaganim jest dostosowany do indywidualnych potrzeb mieszkańców przy uwzględnieniu zapisów zawartych w:

- 1) indywidualnych programach wsparcia oraz w kontraktach mieszkaniowych – w przypadku mieszkań wspomaganych,
- 2) indywidualnych programach usamodzielnienia oraz w kontraktach mieszkaniowych – w przypadku mieszkań treningowych.

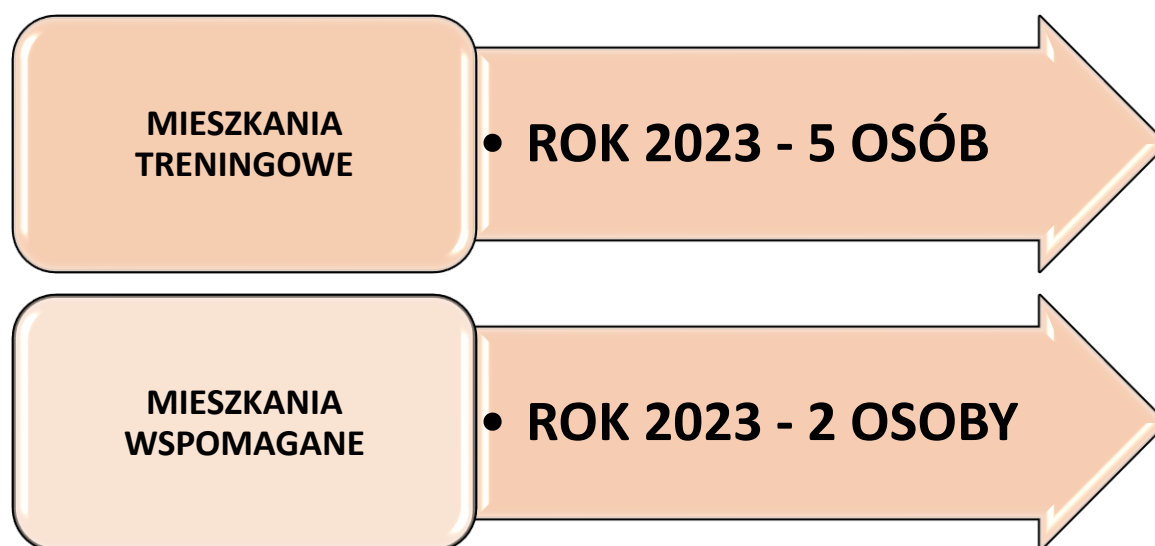
W ramach podejmowanych działań organizowano spotkania świąteczne, integracyjne, okolicznościowe (karaoke), ogniska dla wszystkich mieszkańców oraz cykliczne spotkania z kierownikiem Zespołu Pomocy Instytucjonalnej

i Postępowań Administracyjnych. Kontynuowano również współpracę z Komendą Powiatową Policji oraz dzielnicowymi, której celem była organizacja szeregu spotkań z mieszkańcami dotyczących ich bezpieczeństwa, cyberprzestępczości oraz problemów codziennych z którymi borykają się mieszkańcy. Ponadto przeprowadzono zajęcia z zakresu samoobrony. Mieszkańcy mieli również możliwość korzystania ze wsparcia psychologa lub psychoterapeuty, w sytuacjach tego wymagających.

Tabela 5: Liczba mieszkańców z podziałem na typy mieszkań stan na 31.12.2023 r.

Typ mieszkania	2022 rok	2023 rok
Mieszkanie treningowe	7	7
Mieszkanie wspomagane	2	3

Rysunek 10: Liczba osób, które opuściły mieszkania



W roku 2023 usamodzielniało się 7 osób, z czego 2 osoby z niepełnosprawnością oraz 5 wychowanków pieczy zastępczej. Mieszkańcy wyprowadzili się między

innymi do lokali z zasobów miasta, a także podjęli decyzję o komercyjnym najmie lokalu.

To efekt pracy specjalistów, którzy wypracowali wspólnie z mieszkańcami pewność w podejmowaniu własnych, suwerennych decyzji życiowych.

Galeria:



**Budynek
mieszkań**

**Salon mieszkań
wspomaganych**



**Salon
mieszkań
treningowych**



**Spotkanie
opłatkowe**



1.5.5. Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, zgodnie z art. 46 i 47 ustawy. o pomocy społecznej realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej.

Kryzys to szczególnie trudne doświadczenie, które często przekracza możliwości samodzielnego radzenia sobie z nim. Jedynie w bardzo sprzyjających sytuacjach, wówczas gdy zarówno zasoby wewnętrzne, jak i elementy środowiska społecznego mogą być efektywnym wsparciem, osoba będąca w kryzysie jest w stanie samodzielnie rozwiązać problem.

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

Interdyscyplinarność oddziaływań interwencyjnych wynika z charakteru doświadczenia kryzysowego. Oznacza ona przede wszystkim, że kryzys niejako przenika we wszystkie sfery funkcjonowania wewnętrznego i zewnętrznego człowieka. Dlatego w jego przezwyciężeniu wymagana jest pomoc ze strony specjalistów różnych dziedzin. Najczęściej są to psycholodzy, pracownicy socjalni, prawnicy.

W ramach interwencji kryzysowej udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, która powinna zostać udzielona w każdym kryzysowym przypadku.

W 2023 r. w Punkcie Interwencji Kryzysowej nie były podejmowane interwencje w ramach natychmiastowej pomocy psychologicznej.

Poradnictwo specjalistyczne to w szczególności: porady prawne, psychologiczne

i terapia rodzin, które udzielane były w formie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, diagnozy, profilaktyki i terapii rodziny.

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono 186 konsultacji mieszkańcom Powiatu Wodzisławskiego. W Punkcie Interwencji Kryzysowej prowadzone było poradnictwo psychologiczne, socjalne, rodzinne i zdrowotne oraz prawne.

Tabela 6: Poradnictwo specjalistyczne

Rodzaj porady	Liczba udzielonych konsultacji
psychologiczne	63
socjalne, rodzinne i zdrowotne	118
prawne	5
Razem	186

Mieszkańcy powiatu na bieżąco informowani byli o sposobie korzystania z porad specjalistycznych poprzez stronę internetową Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatu Wodzisławskiego.

Mieszkańcy Powiatu Wodzisławskiego mieli również możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa obywatelskiego w jednym z punktów prowadzonych przez powiat, a który został usytuowany w budynku „Oazy aktywności”.

Dzięki tej lokalizacji mieszkańcy mieli ułatwiony dostęp do poradnictwa prawnego i obywatelskiego.

1.5.6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem

W 2023 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim nie wpłynął żaden wniosek dotyczący tego typu pomocy.

1.5.7. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej

Szkolenie kadr pomocy społecznej ma na celu stworzenie efektywnego systemu wsparcia. Skuteczność świadczonych na rzecz mieszkańców usług zależy od poziomu wiedzy i umiejętności kadry. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim organizuje szkolenia dla kadry pomocy społecznej w oparciu o plan szkoleń opracowany na dany rok, po rozeznaniu potrzeb.

Tabela 7: Rodzaj i liczba szkoleń przeprowadzonych w 2023 r.

Temat szkolenia	Liczba uczestników
Techniki mediacyjne we współpracy z rodziną zastępczą i biologiczną dziecka	11 osób
Postępowanie administracyjne w świetle ustawy o doręczeniach elektronicznych	7 osób
Jak udzielić pierwszej pomocy osobom w trudnej, kryzysowej sytuacji	11 osób
Zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami	15 osób

Powyższe szkolenia skierowane były do pracowników ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, domów pomocy społecznej, warsztatów terapii zajęciowej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, a także ośrodków pomocy społecznej. Łącznie udział w szkoleniach wzięło 44 pracowników jednostek pomocy społecznej z terenu naszego powiatu.

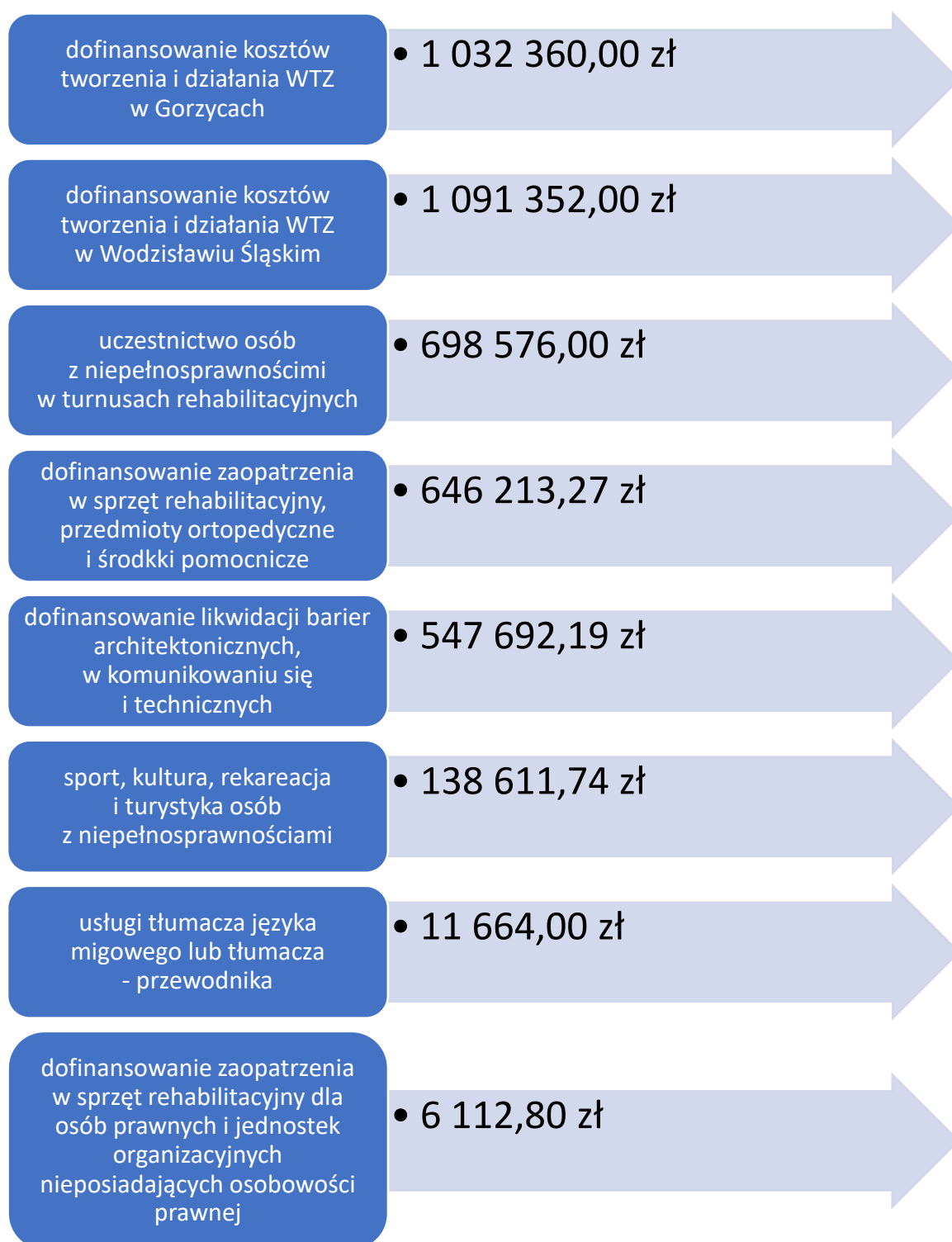
W trakcie szkoleń kadra poszerzała swoją wiedzę i umiejętności, aby w jak najbardziej profesjonalny i merytoryczny sposób wspierać osoby potrzebujące, mieszkańców powiatu.

1.6. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

1.6.1. Podział środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

W 2023 r. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał na realizację zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych kwotę 4.260.582,00 zł. Rada Powiatu w formie uchwały określiła zadania, na które przeznaczyła środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywane na realizację ustawowo określonych zadań. Na zadania w ramach rehabilitacji zawodowej przeznaczono środki w wysokości 88.000,00 zł. Natomiast w roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim otrzymało środki na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w wysokości: 4.172.582,00 zł.

Rysunek 11: Podział środków otrzymanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej



Kwota algorytmu w 2023 roku była większa w stosunku do roku poprzedniego o 601 209,00 zł.

Coroczne zwiększenie środków PFRON pozwoliło na przyznanie odpowiednio większych kwot dofinansowań w ramach likwidacji barier architektonicznych i technicznych, a także dofinansować większą liczbę wniosków w ramach pozostałych zadań. Mimo znacznego wzrostu otrzymanych środków, niestety nie udało się zaspokoić wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych wniosków.

Tabela poniżej przedstawia zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dane zostały opracowane w oparciu o sprawozdanie rzeczowo - finansowe samorządu powiatowego z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON za IV kwartał 2023 roku.

Tabela 8: Zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków PFRON

Nazwa zadania	Liczba wypłaconych dofinansowań	Kwota dofinansowania	Procentowe wykorzystanie środków
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	519	698 576,00 zł	100 %
Dofinansowanie do zapatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny	293	646 159,20 zł	100 %
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych	86	547 692,19 zł	100 %
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	18 (wparciem zostało objętych 1 068 osób)	138 611,08 zł	100 %
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika	2	11 664,00 zł	100 %

c. d. Tabela 8: Zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków PFRON

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	1	6 112,80 zł	100 %
Razem	919	2 048 815,27 zł	

1.6.1.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi związana była z realizacją przez organizacje pozarządowe projektów w ramach zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych finansowanych w ramach zadań algorytmowych.

Tabela 9: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie

Lp.	Nazwa podmiotów, które realizowały zadania	Liczba przedsięwzięć	Łączna kwota dofinansowania
1.	Polski Związek Niewidomych	2	41 560,00 zł
2.	Wodzisławskie Stowarzyszenie Amazonek	1	10 200,00 zł
3.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Gorzycach	5	19 668,74 zł
4.	Stowarzyszenie „Radlińska Przystań”	1	6 958,34 zł
5.	Stowarzyszenie „Czyń Dobro”	4	22 472,00 zł
6.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wodzisławiu Śląskim	3	22 752,00 zł
7.	Wodzisławski Uniwersytet Trzeciego Wieku	1	12 000,00 zł
8.	Towarzystwo Przyjaciół Pszowa	1	3 000,00 zł
Razem		18	138 611,08 zł

W ramach zadania wsparciem zostało objętych 1.068 osób z niepełnosprawnością.

1.6.1.2. Działalność warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest placówką, która daje osobom z niepełnosprawnością niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. W Powiecie Wodzisławskim funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej finansowane ze środków algorytmowych.

Koszty utworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej są współfinansowane ze środków PFRON oraz ze środków samorządu terytorialnego i z innych źródeł.

Maksymalne dofinansowanie ze środków PFRON na koszty działalności pokrywane są do 90% ich wartości. Natomiast ze środków samorządu powiatowego w wysokości co najmniej 10% tych kosztów.

Rysunek 12: Warsztaty terapii zajęciowej na terenie Powiatu Wodzisławskiego

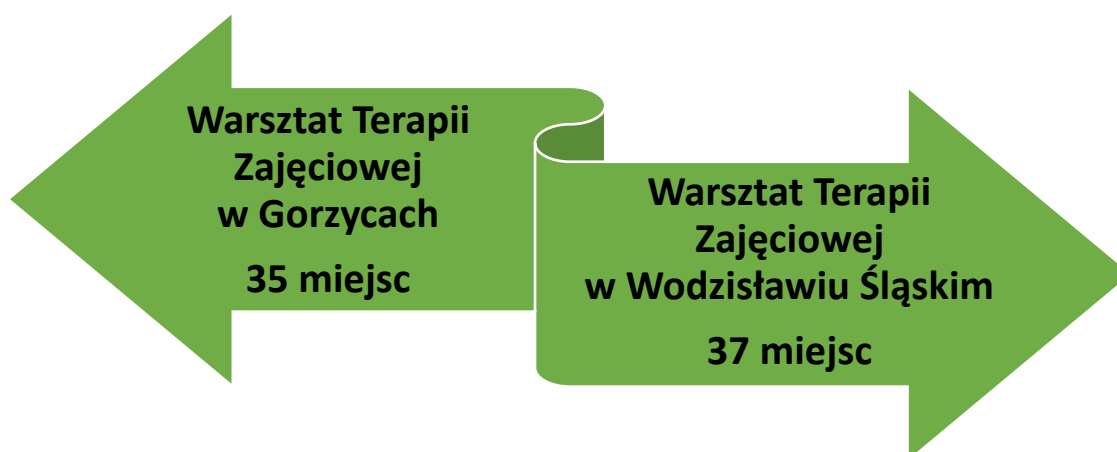


Tabela 10: Wykorzystanie środków finansowych na działalność warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat	Środki PFRON (90%)	Środki wykorzystane PFRON	Środki Powiatu (10%)	Środki Powiatu wykorzystane
Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach 35 uczestników	1 032 360,00 zł	1 032 360,00 zł	114 707,00 zł	114 707,00 zł
Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śl. 37 uczestników	1 091 352,00 zł	1 091 352,00 zł	125 762,00 zł	125 762,00 zł
Razem	2 123 712,00 zł	2 123 712,00 zł	240 469,00 zł	240 469,00 zł

1.6.2. Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim świadczyło również dodatkowe wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, poprzez realizowanie programów finansowanych ze środków PFRON.

Dodatkowe wsparcie osób z niepełnosprawnościami jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Poprzez realizowanie programów ze środków PFRON, dążymy do wzrostu niezależności naszych beneficjentów oraz ułatwienia im aktywności społecznej.

1.6.2.1. Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmuje takie formy wsparcia jak: likwidacja bariery transportowej, likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, likwidacja barier w poruszaniu się, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Program realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od 2014 roku. W 2023 roku na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 785.800,00 zł, w tym na realizację Modułu I kwotę 579.800,00 zł oraz na Moduł II kwotę 206.000,00 zł. Wysokość przyznanych dofinansowań dla poszczególnych obszarów wsparcia w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 11: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Obszar oraz zadanie programu		Liczba zawartych umów	Kwoty zawartych umów	Kwoty wypłacone
Moduł I				
A-1/A-4	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	7	70 694,00 zł	70 694,00 zł
A-2	pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	3	10 195,00 zł	8 872,50 zł
B-1/B-3/ B-4	pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	19	157 763,00 zł	157 511,90 zł
B2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	2 200,00 zł	2 200,00 zł

c.d. Tabela 11: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

C-1	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	8	146 411,00 zł	146 411,00 zł
C-2	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	8	26 558,00 zł	26 108,80 zł
C-3	pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	3	67 633,50 zł	67 595,65 zł
C-4	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	14 410,00 zł	14 410,00 zł
C-5	pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego dowózka ręcznego	5	36 748,00 zł	36 748,00 zł
D	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3	7 547,00 zł	6 887,00 zł
Razem		58	540 159,50 zł	537 438,85 zł
Moduł II				
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym		43	199 789,50 zł	194 519,50 zł

1.6.2.2. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Realizacja programu jest przewidziana na lata 2022-2026.

Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu ponoszonych przez beneficjenta. Dofinansowanie jest udzielane maksymalnie na okres 36 miesięcy, ma charakter degresywny i wynosi:

- 1) od 1 do 12 miesiąca – 100% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 100% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- 2) od 13 do 24 miesiąca – 70% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 70% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- 3) od 25 do 36 miesiąca – 40% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 40% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 129.520,77 zł.

Tabela 12: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu

Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Kwota zawartych umów	Kwoty wypłacone do dnia 12.03.2024 r.
1	1	39 584,16 zł	17 435,88 zł

1.6.2.3. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Dostępne mieszkanie

Celem programu jest również niezależność beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczanie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Beneficjentem programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

- 1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;
- 2) złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 3) złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 4) w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

Gdy orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoznaczne nie jest wydane z tytułu dysfunkcji narządu ruchu, ale Wnioskodawca porusza się przy pomocy wózka inwalidzkiego, należy przedstawić zaświadczenie wydane przez lekarza, w formie określonej w SOW, zawierające informację o braku możliwości poruszania się bez użycia wózka inwalidzkiego przez osobę, której dotyczy wniosek.

Realizacja programu jest przewidziana na lata 2022 - 2025.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 105.775,30 zł.
W 2023 roku w ramach programu nie złożono wniosków.

1.6.2.4. Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” Moduł I

Program skierowany jest do obywateli Ukrainy z niepełnosprawnością, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,
- 2) posiadają, w przypadku osób pełnoletnich, dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a odnośnie osób małoletnich dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a w przypadku jego braku przedstawią oświadczenie lub oświadczenie opiekuna o jego posiadaniu,

Pomoc finansowa udzielana jest ze środków PFRON w formie świadczenia na sfinansowanie Beneficjentom programu, wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie zwanego „świadczeniem”.

Na realizację programu w 2023 roku Powiat otrzymał środki w wysokości: 10.000,00 zł.

Tabela 13: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu

Liczba złożonych wniosków	Liczba wypłaconych dofinansowań	Kwota wypłaconych dofinansowań
3	3	4.253,90 zł

1.6.2.5. Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Celem zajęć klubowych w WTZ jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 67.980,00 zł.

Beneficjentami programu były osoby z niepełnosprawnościami, znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób, których zgłoszenie do uczestnictwa zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w warsztacie.

Tabela 14: Wysokość dofinansowania w ramach programu

Nazwa podmiotów, które realizowały zadania	Liczba beneficjentów programu	Łączna kwota rozliczonego dofinansowania
Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	10	60.770,00 zł

1.6.2.6. Program „Wyrównywanie różnic między regionami III”

W ramach programu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych może przekazywać dodatkowe środki realizatorom programu – jednostkom samorządu powiatowego i terenowym oddziałom PFRON, przy czym największe wsparcie kierować do samorządów, leżących w podregionach o najniższym stopniu rozwoju społeczno - gospodarczego. Środki te są wykorzystywane na działania mające na celu wyrównywanie różnic między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz dostępności, w tym na likwidację barier w urzędach i placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy oraz wielorodzinnych budynkach mieszkalnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, likwidację barier transportowych oraz aktywizację zawodową tych osób.

Tabela 15: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie

Nazwa podmiotów, które realizowały zadania	Liczba przedsięwzięć	Łączna kwota dofinansowania
Gmina Wodzisław – Likwidacja barier architektonicznych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 w Wodzisławiu Śląskim	1	113.692,00 zł

1.6.2.7. Pomoc repatriantom

Starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta udziela na wniosek repatrianta, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji

Rosyjskiej, w drodze decyzji, pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych i udokumentowanych przez repatrianta kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej. Maksymalna wysokość pomocy to 6000 zł na repatrianta i każdego członka najbliższej rodziny repatrianta. Kwota ta co roku podlega waloryzacji.

Repatriant składa wniosek o przyznanie pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych, udokumentowanych przez repatrianta kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej do starosty w terminie dwóch lat od dnia nabycia obywatelstwa polskiego.

W roku 2023 przyznano pomoc w formie wsparcia repatriantów w ramach środków z dotacji budżetu państwa w łącznej wysokości 15.007,80 zł. Pomoc została przyznana repatriantom w zakresie jaki przedstawia poniższa tabela. Środki z budżetu państwa zostaną wypłacone w 2024 roku.

Tabela 16: Wykaz udzielonej pomocy

Zakres pomocy	Kwota dofinansowania
Pomoc na pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego	15 007,80 zł

1.7. Realizacja programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego

1.7.1. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Program zapewniał:

- 1) w odniesieniu do rozwiązań systemowych:
 - a) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym;
 - b) wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej.

2) w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób niepełnosprawnych:

- a) czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Członkowie rodziny, opiekunowie, a także osoby z niepełnosprawnością często pozbawione są wsparcia, kontaktu ze środowiskiem, dlatego też dochodzi do ich społecznego wykluczenia i pogorszenia stanu zdrowia. Dzięki okresowemu wsparciu i pomocy w opiece nad osobą z niepełnosprawnością członkowie rodzin lub opiekunowie mieli możliwość planowania swojego czasu na załatwienie spraw urzędowych, zadbanie o zdrowie i regenerację. Usługi te przełożyły się również na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, swobodę działań, poprawę stanu zdrowia, kondycji psychicznej i fizycznej uczestników Programu. Usługa opieki wytchnieniowej stanowiła również wsparcie w trakcie czasowej niemożności sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością z przyczyn np. zdrowotnych czy zawodowych leżących po stronie członka rodziny lub opiekuna.

Prowadzenie usług opieki wytchnieniowej wpłynęło na poprawę sytuacji członków rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami z terenu Powiatu Wodzisławskiego poprzez wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosił odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu.

Programem objętych było 4 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 4 opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, dla których świadczone były usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Każdy uczestnik programu otrzymał 240 godzin usług. Całkowita wartość Programu to kwota 78.336,00 złotych. Projekt w 100% finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

1.7.2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023

finansowany z Funduszu Solidarnościowego, to kolejny Program dedykowany osobom z niepełnosprawnością.

Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami były:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych. Dodatkowym założeniem jest, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia, w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją.

W ramach Programu realizowane były usługi, które w szczególności polegały na pomocy asystenta w:

- 1) wykonywaniu czynności dnia codziennego
- 2) wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsce,

- 3) załatwieniu spraw urzędowych,
- 4) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- 5) zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzaniu ich z niej.

Działania podejmowane przez asystentów miały wpływ na poprawę codziennego funkcjonowania i jakość życia osób biorących udział w Programie, poprzez wsparcie w czynnościach samoobsługowych, utrzymaniu higieny osobistej np. w zakresie dbałości o wygląd zewnętrzny, wspólnego przygotowywania posiłków, wsparcia w prowadzeniu gospodarstwa domowego – sprzątanie, zakupy, mycie okien, pranie, prasowanie, utrzymanie czystości w domu. Usługi asystencji osobistej wpłynęły również na procesy uspołecznienia i nawiązywania relacji interpersonalnych, dzięki wsparciu w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania – towarzyszenie podczas podróży, pokonywanie barier architektonicznych, wsparcie w pokonywaniu barier komunikacyjnych, obsługa telefonu komórkowego, komputera, internetu, nauka posługiwania się internetowym kontem bankowym. Świadczone usługi w dużej mierze przyczyniły się do podniesienia kompetencji życiowych, społecznych i aktywizacji osób z niepełnosprawnością, poprzez pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, określania kompetencji zawodowych ich podnoszenia, a w efekcie poszukiwania pracy. Ponadto pomoc i wsparcie w trakcie wizyt lekarskich, zabiegów fizjoterapeutycznych. Realizacja usług asystenckich pomogła w kształtowaniu umiejętności organizowania i zagospodarowania czasu wolnego, z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań i możliwości osoby z niepełnosprawnością, np. wyjścia na spacer, asystowanie w kinie, kawiarni, teatrze. Dzięki usłudze asystencji osobistej możliwe było włączenie osób z niepełnosprawnością w życie lokalnej

społeczności, a także realizacja podstawowych praw obywatelskich, w taki sposób, aby osoby z niepełnosprawnością mogły być w pełni aktywne w tych obszarach ich życia, na których najbardziej im zależy, tak aby mogły być aktywne na swój indywidualny sposób np. poprzez udział w wydarzeniach lokalnych czy plenerowych organizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe, czy na terenie powiatu lub miasta. Wsparcie oferowane przez asystenta było ściśle dostosowane do potrzeb i oczekiwań uczestników Programu, które zostały ujęte w karcie zakresu czynności.

Wprowadzenie usług asystencji osobistej wpłynęło na poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami z terenu Powiatu Wodzisławskiego przez wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia dając im szansę, na samostanowienie i samodzielne życie.

Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usług asystenckich nie ponosił odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu.

Programem objęte były 22 osoby z niepełnosprawnością, w tym 14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 3 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 5 dzieci.

W ramach Programu osoby:

- 1) ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz niepełnosprawnością sprzężoną (orzeczenie z co najmniej dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności) otrzymały maksymalnie 840 godzin usług asystenta w danym roku kalendarzowym,
- 2) ze znacznym stopniem niepełnosprawności otrzymały maksymalnie 720 godzin usług asystenta w danym roku kalendarzowym,
- 3) z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz niepełnosprawnością sprzężoną otrzymały 480 godzin w danym roku kalendarzowym,

- 4) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji; 360 godzin w danym roku kalendarzowym.

Całkowita wartość Programu to kwota 598.536,00 złotych.

Projekt w 100% finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

1.8. Realizacja działań w „Oazie aktywności”

"Oaza aktywności" to miejsce które zostało przeznaczone na cele społeczne i szeroko rozumianą działalność społeczną.

Baza lokalowa oraz przystosowany teren rekreacyjnym wokół budynku dają możliwość realizacji przedsięwzięć na rzecz mieszkańców powiatu.

W ciągu roku z obiektu oraz otoczenia wokół korzystały dzieci, seniorzy, rodziny zastępcze, osoby korzystające ze wsparcia w ośrodku wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, pracownicy zakładu aktywności zawodowej, warsztatu terapii zajęciowej oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Zajęcia dla seniorów

Cyklicznie w „Oazie aktywności” odbywały się zajęcia dla seniorów - aktywizujące, a także usprawniające.

Proces starzenia się dokonuje wielu zmian w organizmie osoby starszej.

Nie wszystkie z nich są odwracalne, ale część z nich możemy zatrzymać lub też spowolnić poprzez działania prewencyjne. Do takich działań zalicza się między innymi regularna aktywność seniora.

Regularne ćwiczenia fizyczne mają dobroczynny wpływ na zdrowie psychiczne, bo hamują wystąpienie zaburzeń funkcji poznawczych oraz zdrowie fizyczne, co pozwala zachować funkcjonalną niezależność, dlatego też zaplanowano dla seniorów zajęcia ruchowo – rehabilitacyjne.

Na zajęciach prowadzonych przez fizjoterapeutę seniorzy mieli zaproponowane różnorodne ćwiczenia, intensywne, ale przyjemne, a co najważniejsze uwzględniające specyfikę najczęściej pojawiających się problemów zdrowotnych osób starszych.

Nasi seniorzy wraz z fizjoterapeutą pracowali między innymi nad:

- 1) poprawą równowagi, koordynacji, siły i wytrzymałość ruchowej oraz zwiększeniem zakresu ruchu stawów,
- 2) zwiększeniem wydolności układu krążenia dla poprawy kondycji serca, naczyń wieńcowych,
- 3) uelastycznieniem więzadeł i ścięgien,
- 4) ogólną poprawą wydolności organizmu.

Zajęcia z reguły były dopasowywane pod poziom uczestników i odbywały się w rozmaitych formach, takich jak gimnastyka i aerobik.

Seniorzy mieli do swojej dyspozycji salę wyposażoną w sprzęt: drabinki przyściennie, rowerki stacjonarne, bieżnię, materace, karimaty, różnego rodzaju piłki, dyski, szarfy itp. Zajęcia dla seniorów prowadzone były w dobranym dla nich tempie i odpowiednio dobranej muzyce.

Seniorzy spotykali się dwa razy w tygodniu, w dwóch grupach.

Wychodząc naprzeciw potrzebom seniorów realizowano również zajęcia twórcze - zajęcia aktywizujące - zajęcia ceramiczne.

Ceramika pozwala na kontakt z naturalnym i obecnym od wieków tworzywem, które łatwo daje się kształtować, pozwala również na tworzenie i wyrażanie samego siebie w dziele, które pozostanie na dłużej.

Dzięki zajęciom ceramicznym usprawnialiśmy zdolności manualne, koordynację wzrokowo – ruchową. Na zajęciach seniorzy spotykali się we wspólnym gronie i uczyli pod okiem terapeuty zajęciowego jaką drogę musi przejść kawałek gliny, aby stać się pięknym kolorowym dziełem. Seniorzy mieli możliwość poznawania techniki i dzięki temu mogli wyrażać własne pomysły.

Dzięki tym zajęciom:

- 1) pobudzaliśmy i rozwijaliśmy uzdolnienia artystyczne seniorów skupionych wokół rękodzieła ceramicznego,
- 2) popularyzowaliśmy rękodzieło ceramiczne,
- 3) dostarczyliśmy seniorom kolejnych sposobów na aktywne i twórcze spędzanie wolnego czasu.

Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.

Realizując zajęcia dla seniorów w zakresie aktywizacji umysłowej i ruchowej przekonaliśmy się że dzięki nim seniorzy mogą znacznie poprawić jakość życia, poprzez podtrzymywanie własnej samodzielności, sprawności fizycznej i umysłowej jeszcze przez długie lata.

Zajęcia dla dzieci

Kolejna grupa na rzecz której realizowane były zajęcia w „Oazie aktywności” to dzieci. Integracja grupowa jest jednym z najważniejszych elementów rozwoju społecznego dzieci. To właśnie poprzez wspólne zabawy dzieci uczą się zasad współpracy, rozwijają empatię i uczą się funkcjonowania w grupie. Dobra zabawa integracyjna potrafi połączyć zabawę z nauką, dostarczając dzieciom nie tylko rozrywki, ale i wartościowych lekcji, poza murami przedszkola czy szkoły. Dlatego właśnie nasze kreatywne zajęcia miały za zadanie pobudzanie wyobraźni, rozwijanie u dzieci umiejętności pracy w grupach i umiejętności zdrowej rywalizacji. Prowadzone zajęcia wpływały pozytywnie na usprawnienie

zdolności manualnych, koncentracji, a nawet były pomocne w ćwiczeniu cierpliwości, ponieważ niektóre z zajęć wymagały precyzji i wytrwałości w dążeniu do celu.

W czasie kreatywnych zajęć artystycznych dzieci pod opieką naszego animatora poznawały interesujące sposoby na spędzenie czasu, bez wykorzystania do tego smartfonów, komputerów czy innych urządzeń elektronicznych.

Zabawa opierała się na użyciu różnych materiałów i produktów, często ekologicznych i zawsze bezpiecznych dla zdrowia dzieci.

Źródłem inspiracji zajęć niejednokrotnie były same dzieci, a przede wszystkim animator, który poprzez swoje doświadczenie, pomysłowość oraz w oparciu o zaplecze kreatywnych warsztatów, pokazywał dzieciom innowacyjne sposoby na zabawę i edukację.

Zajęcia dla uczestników warsztatu terapii zajęciowej

Z infrastruktury „Oazy aktywności” korzystali również uczestnicy warsztatu terapii zajęciowej, którzy korzystali zarówno z sali warsztatowo – szkoleniowej jak również z sali rehabilitacyjno – rekreacyjnej.

Warsztat terapii zajęciowej zorganizował następujące działania:

- 1) zajęcia sportowe,
- 2) zajęcia teatralne,
- 3) społeczność terapeutyczna,
- 4) szkolenie.

Działania na rzecz pozostałych grup

W 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało szereg dodatkowych przedsięwzięć, na rzecz dzieci i rodzin zastępczych w „Oazie aktywności”.

Zorganizowaliśmy:

- 1) zajęcia kreatywne dla dzieci z rodzin zastępczych - Ferie w Oazie aktywności,
- 2) zajęcia kreatywne dla dzieci z rodzin zastępczych – Wakacje w Oazie aktywności,
- 3) zajęcia kreatywne dla dzieci z rodzin zastępczych – WIELKANOC,
- 4) zajęcia dla dzieci z psychologiem,
- 5) zajęcia z samoobrony dla rodzin zastępczych,
- 6) grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
- 7) szkolenia dla rodzin zastępczych,
- 8) szkolenia na kandydatów na rodziny zastępcze,
- 9) festyn „Barwy lata”.

W Oazie aktywności już kolejny rok odbywały się również zajęcia taneczne – „LORDANCE” dla pracowników Zakładu Aktywności Zawodowej Zakład Usług Pralniczych.

Również wychowankowie placówki opiekuńczo - wychowawczej mieli możliwość korzystać z sali szkoleniowo - warsztatowej, dla nich organizowany był "Trening umiejętności społecznych - kontrola złości".

W 2023 roku na terenie rekreacyjnym wokół budynku "Oazy aktywności" zorganizowano imprezę środowiskową jaką był piknik dla rodzin zastępczych pn.: "Barwy lata". To impreza integrująca środowisko rodzin zastępczych oraz dzieci, w której uczestniczyło około: 116 osób. Udział w pikniku wzięli również seniorzy oraz dzieci, którzy uczestniczą w cotygodniowych zajęciach.

Nieodzownym elementem infrastruktury „Oazy aktywności” jest JADŁODZIELNIA, która już na stałe wpisała się w otoczenie przy ul. Wałowej 30.

To miejsce ogólnodostępne, w którym można zostawić w chłodzie produkty spożywcze, w tym również półprodukty oraz gotowe dania, aby ktoś, kto potrzebuje, mógł z nich skorzystać.

Jadłodzielnia ma nam przypominać, iż dzieląc się potrawami ze swojego stołu – pomnażamy dobro, realnie okazujemy pomoc i dajemy komuś nadzieję. To również apel do lokalnej społeczności, aby nie marnować jedzenia, nie wyrzucać go i aby się nim dzielić z innymi.

Tak samo, jak każdy może dorzucić się do lodówki, tak każdy może z niej skorzystać. Nikt nie ocenia, nie wydaje bonów, nie sprawdza dochodów.

Jeśli mieszkaniec jest w trudnej sytuacji życiowej lub zwyczajnie jest głodny, potrzebujący, ma ciężki moment w życiu, może skorzystać właśnie z takiej formy pomocy.

Galeria:



**Strefa relaksu
w „Oazie
aktywności”**

Jadłodzielnia



2. Sprawozdanie z działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

2.1. Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach

Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II z siedzibą w Gorzycach świadczy usługi społeczne dla 218 osób potrzebujących całodobowej opieki. Całodobową opiekę i wsparcie w domu otrzymują osoby w podeszłym wieku oraz osoby niepełnosprawne fizycznie.

W ramach świadczonych usług mieszkańcom zapewnia się: miejsce zamieszkania, wyżywienie, wsparcie w czynnościach higienicznych i samoobsługowych, podstawowych czynnościach życiowych. Ponadto świadczone są usługi wspomagające i praca socjalna. Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Pobyt w domu jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Mieszkańcy opłacają pobyt zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności ponosi rodzina lub gmina. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2023 r. wynosił 5.945,56 zł.

Formy i efekty prowadzonej działalności

W 2023 roku 279 osób skorzystało z całodobowej opieki świadczonej przez Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach.

Usługi bytowe

Mieszkańcy domu mieli zapewnione zamieszkanie w pokojach 1, 2, 3 - osobowych, wyżywienie, utrzymanie czystości. Wszystkie pokoje posiadają łazienki przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmowały opiekę higieniczną - pielęgnację, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, pomoc w załatwianiu spraw osobistych. Zakres świadczonych usług opiekuńczych dla mieszkańca wynika z jego indywidualnych potrzeb i sprawności psycho - fizycznej.

Usługi wspomagające

Zakres usług wspomagających świadczonych przez dom obejmuje szereg działań skierowanych na aktywizowanie sprawnościowe i twórcze mieszkańców. Celem świadczenia usług wspomagających jest podniesienie sprawności psycho - fizycznej osoby, rozwijanie zainteresowań, zaspokajanie potrzeb kulturalnych, religijnych mieszkańców. Mieszkańcom proponowane są różne formy terapii

zajęciowej, organizowane są imprezy kulturalno-oświatowe, występy, wycieczki, święta zgodnie z kalendarzem. Dom zapewnia mieszkańcom praktykowanie religii. Na miejscu znajduje się kaplica. Dom zatrudnia kapelana.

W 2023 r. zorganizowano mieszkańcom wiele imprez o charakterze kulturalno - oświatowym, w tym w okresie bożonarodzeniowym jasełka w wykonaniu dzieci, bal karnawałowy, biesiady z okazji walentynek, Dnia Kobiet, koncert z okazji Dnia Matki, integracyjne biesiady w plenerze „Sielskie lato”, pożegnanie lata, zabawę andrzejkową, spotkanie opłatkowe. Organizowane były wspólne spotkania przy grillu, zajęcia w ogrodzie. W 2023 r. kontynuowano ulubioną formę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, tj. wyjazdy turystyczne i wyjazdy do placówek zaprzyjaźnionych z domem.

Umożliwienie mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych

Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Mieszkańcy domu pozostają pod opieką 2 lekarzy rodzinnych. Na konsultacje specjalistyczne zgodnie ze zleceniem lekarza rodzinnego mieszkańcy dowożeni byli samochodami domu pod opieką opiekuna.

Lekarze rodinni konsultują mieszkańców na miejscu w ramach wizyt domowych. W 2023 r. dowieziono mieszkańców na 580 porad specjalistycznych.

Mieszkańcy domu

W dniu 31.12.2023 r. w domu przebywało 218 osób. Przyjęto 61 nowych mieszkańców, odeszło również 61 osób.

Tabela 17: Ruch mieszkańców za 2023 rok

Lp.	Ruch mieszkańców	Liczba osób
1.	Przyjęcia	61
2.	Odejścia, w tym:	61
	- zgon	56
	- powrót do środowiska, przeniesienie do innej placówki	5

W domu mieszka 29 osób, którzy pochodzą z terenu powiatu wodzisławskiego, z tej liczby 5 osób zostało umieszczonych na tzw. „starych zasadach” - osoby przyjęte do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. oraz osoby posiadające skierowania do domu pomocy społecznej wydane przed 1 stycznia 2004 r. ponoszą opłatę na dotychczasowych zasadach – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydaje decyzje dotyczące wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Tabela 18: Mieszkańcy domu z terenu powiatu wodzisławskiego wg gmin

Lp.	Nazwa gminy kierującej	Liczba osób
1.	Wodzisław Śląski	12
2.	Gorzyce	4
3.	Rydułtowy	5
4.	Radlin	1
5.	Godów	2
Razem		24

Tabela 19: Stopień sprawności mieszkańców

Stopień sprawności mieszkańców	31.12.2023 r. liczba osób	(%)
Osoby poruszające się samodzielnie	44	20,2
Osoby poruszające się za pomocą sprzętu ortopedycznego	39	17,9
Osoby poruszające się na wózkach	102	46,8
Osoby leżące	33	15,1

Powyższa tabela pokazuje jak kształtuje się sprawność fizyczna mieszkańców domu. Maleje liczba osób poruszających się samodzielnie. Ponad 46 % mieszkańców porusza się na wózkach i 15,1 % społeczności domu to osoby leżące. Z danych tych wynika również zakres opieki, jakiej mieszkańcy potrzebują. Z roku na rok rośnie liczba mieszkańców nie opuszczających łóżek, wymagających wzmożonej opieki i pielęgnacji oraz usług medycznych. Obecnie do domu kierowane są osoby wymagające kompleksowych usług. Podeszły wiek nierozzerwalnie wiąże się z chorobami, przewlekłymi somatycznymi i typowymi psychicznymi dla tego okresu życia. Mieszkańcy zakwalifikowani jako osoby niepełnosprawne fizycznie to głównie osoby po udarach, amputacjach, z niedowładami, z zespołem zależności alkoholowej.

Plan finansowy jednostki

Tabela 20: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej im Papieża Jana Pawła II w Gorzycach

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
Dochody własne, w tym:	13 397 012,00	15 030 999,98
- odpłatność mieszkańców	12 933 070,00	14 500 000,00

c. d. Tabela 20: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej im Papieża Jana Pawła II

- inne źródła: nadwyżka budżetowa	455 942,00	463 125,98
- pozostałe dochody	8 000,00	8 000,00
- odszkodowania	-	12 342,00
- zwroty z lat ubiegłych	-	47 532,00
Dotacja budżetu państwa	412 589,00	1 323 633,00
Środki własne Powiatu, w tym:	5 880,00	-
zarządzanie kryzysowe – zapewnienie opieki i schronienia obywatelom Ukrainy	5 880,00	-
Pozyskane środki zewnętrzne, w tym:	268 855,00	-
środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19	180 025,00	-
Fundusz Pomocy – zapewnienie opieki i schronienia obywatelom Ukrainy	88 830,00	-
Razem	14 084 336,00	16 354 632,98

W minionym roku budżetowym wydatki budżetowe dokonywane były w sposób szczególnie oszczędny. Oszczędne gospodarowanie środkami budżetowymi pozwoliło wykonać w 2023 r. zadania o charakterze technicznym wymienione jak przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21: Zrealizowane zadania inwestycyjne i inne o charakterze technicznym

Lp.	Rodzaj zadania	Kwota zadania
1.	Remont dźwigu osobowego	72 900,00
2.	Remont posadzki na korytarzu	129 600,00

c. d. Tabela 21: Zrealizowane zadania inwestycyjne i inne o charakterze technicznym

3.	Naprawa systemu p.poż.	89 799,84
4.	Usunięcie awarii rurociągu gazowego na instalacji c.o. i c.w.u.	37 908,00
5.	Wykonanie dokumentacji projektowej, kosztorysu inwestorskiego oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych dla zadania modernizacja pokrycia dachu	23 800,00
Razem		354 007,84

Kadra domu

Tabela 22: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatów 2022	Wymiar etatów 2023
1.	Dyrektor	1	1
2.	Główna księgowa	1	1
3.	Zastępca głównej księgowej	1	1
4.	Starsza księgowa	2	2
5.	Księgowa	2	2
6.	Kierownik działu organizacyjno-prawnego i kadr	1	1
7.	Referent ds. kadr	1	1
8.	Inspektor ds. administracyjno-biurowych	1	1
9.	Starszy administrator zespołu ds. eksploatacji i zabezpieczenia obiektu	1	1
10.	Starszy administrator zespołu ds. gospodarczo-technicznych	1	1
11.	Elektromonter	5	5
12.	Konserwator	2	2
13.	Malarz	1	1
14.	Pracznia	6	5
15.	Szwaczka	1	1
16.	Kierowca	2	2
17.	Magazynier	1	1
18.	Ogrodnik	1	-
19.	Kierownik działu socjalno-opiekuńczo-terapeutycznego	1	1
20.	Pracownik socjalny	5	5
21.	Instruktor ds. kulturalno-oświatowych	2	1
22.	Psycholog	1	1

c.d. Tabela 22: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach

23.	Kapelan	0,25	0,25
24.	Terapeuta zajęciowy	1	2
25.	Opiekun kwalifikowany	33	33
26.	Starszy opiekun	12	12
27.	Opiekun	13	6
28.	Opiekun medyczny	-	3
29.	Pielęgniarka	4	4
30.	Położna	1	1
31.	Ratownik medyczny	1	1
32.	Pokojowa	23	21,50
33.	Starszy technik fizjoterapii	2	2
34.	Kierownik kuchni	1	1
35.	Dietetyk	1	1
36.	Szef kuchni	1	1
37.	Kucharz	5	5
38.	Pomoc kuchenna	7	5
	Razem	145,25	135,75

Ocena realizacji zadań, wnioski

Dom boryka się z problemem zapewnienia mieszkańcom usług pielęgniarских. Usługa pielęgniarська jest usługą ponadstandardową w domu pomocy społecznej, ale niezbędną dla zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa. Niestety braki pielęgniarek w placówkach medycznych, nowa siatka płac dla pielęgniarek ogłoszona przez Ministerstwo Zdrowia spowodowało sytuację, że pielęgniarki zatrudnione w domu wystąpiły z żądaniem podwyżki płacy, argumentując to właśnie wysokością płac w ochronie zdrowia. W tej kwestii dom nie jest w stanie konkurować z placówkami ochrony zdrowia. Usługa pielęgniarська jest niezbędna w domu ponieważ nowo przyjmowane osoby wymagają usług świadczonych przez pielęgniarek. Nowo kierowani mieszkańcy to osoby, z którymi gminy sobie nie radzą. Do domu kierowane są osoby z całym spektrum problemów. Dużą grupę stanowią mieszkańcy przyjmowani wprost z oddziałów szpitalnych, którzy wymagają intensywnej opieki, w tym usług pielęgniarских. Osoby te powinny otrzymać opiekę w placówkach

długoterminowej opieki placówek ochrony zdrowia, a kierowane są do domu pomocy społecznej z powodu niewydolności systemu ochrony zdrowia. Inną grupę stanowią osoby z problemami alkoholowymi, w grupie tej przeważają mężczyźni. Praca z takimi osobami powoduje duże obciążenie psychiczne osób zatrudnionych w domu oraz stawia coraz większe wymagania wobec personelu. Kierownictwo domu czyni starania, aby mieszkańcy mieli zapewnione usługi świadczone przez pielęgniarki. Jednak pozyskanie do pracy w domu pielęgniarek jest wprost niemożliwe, ponieważ pielęgniarek na rynku pracy po prostu nie ma.

Zadania i potrzeby istotne do dalszej pracy w domu, wnioski

Dom nadal stawia sobie za cel utrzymanie świadczonych usług na wysokim poziomie, obłożenia wszystkich miejsc statutowych, co ma przełożenie na wykonanie planu finansowego jednostki i utrzymanie kadry niezbędnej do realizacji nałożonych na dom zadań.

Istotne jest zabezpieczenie mieszkańcom usług pielęgniarskich.

Potrzeby o charakterze technicznym niezbędne do wykonania:

1. Dalsza modernizacja pokrycia dachów budynków jednostki.
Wymagana jest wymiana pokrycia dachowego na budynkach segmentu A i B. Do tej pory zmodernizowano 1367 m² dachów. Do zmodernizowania pozostało jeszcze ok. 3206 m² dachu.
2. Remont dźwigu osobowego na segmencie A.
3. Modernizacja systemu przyzywowo - alarmowego. Konieczne jest dostosowanie systemu przyzywowo - alarmowego do współczesnych standardów.
4. Odnowienie pomieszczeń dwóch wydawalni posiłków.
5. Kontynuacja wymiany stolarki okiennej i drzwiowej.
6. Naprawa i konserwacja ogrodzenia zewnętrznego jednostki.

Lista zadań i potrzeb do dalszej pracy w Domu jest szersza. Powyżej wymienione zostały te zadania i potrzeby, które są najistotniejsze.

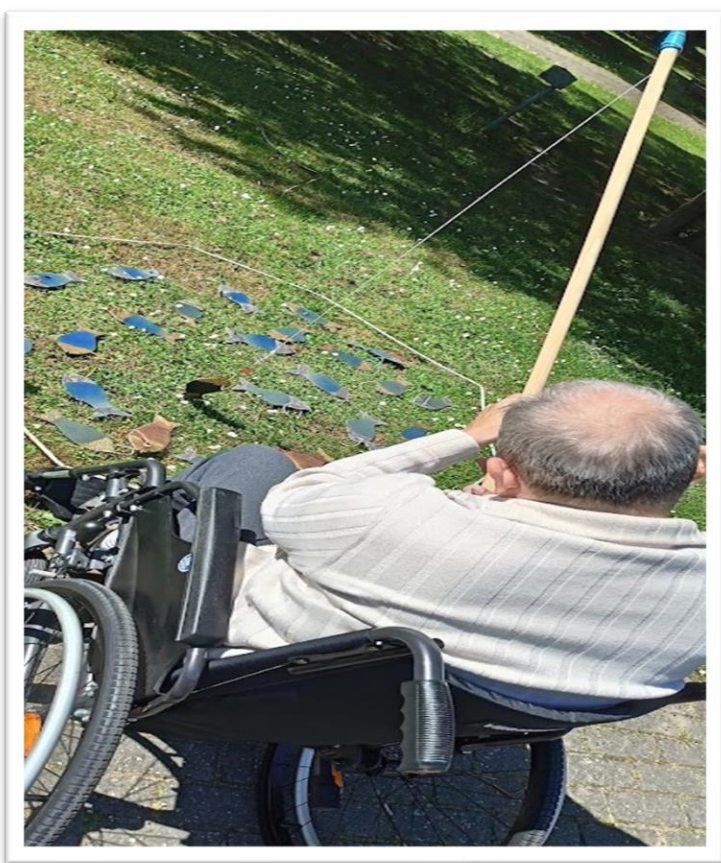
Galeria:

**Mikołajki dla
mieszkańców**



**Powitanie lata –
impreza biesiadna**





**Zawody sportowe na
świeżym powietrzu**

**Spotkanie
bożonarodzeniowe**



2.2. Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim

Dom Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej z siedzibą władz generalnych w Grodzisku Mazowieckim, posiadające w Rzeczypospolitej Polskiej osobowość prawną, w obiekcie stanowiącym własność Zgromadzenia. Dom jest prowadzony na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Wodzisławskim, a Zgromadzeniem Sióstr Opatrzności Bożej i ma zasięg ponadlokalny.

Dom działa na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego Nr PS/II/9013/16/2010 z dnia 10 listopada 2010 r. w Wodzisławiu Śląskim, przy ul. Wolności 35 i przeznaczony jest dla 56 osób – osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Dla celów prowadzenia domu pomocy społecznej przeznaczone są budynki znajdujące się na nieruchomości Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim, otoczone ogrodem i dużym parkiem. Budynki i jego otoczenie są pozbawione barier architektonicznych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkanki w 2023 roku wynosił 5.087,66 zł.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Głównym zadaniem domu – jako placówki stałego pobytu dla 56 osób – jest zapewnienie opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie oraz szerokiego zakresu usług w realizacji ich potrzeb życiowych: bytowych, zdrowotnych, opiekuńczych, terapeutycznych, edukacyjnych, kulturalnych, społecznych i religijnych.

Wszystkie działania dostosowuje się – w miarę możliwości – do indywidualnych potrzeb mieszkanek, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) stanu zdrowia, stopnia upośledzenia umysłowego, fizycznego i zaburzeń psychicznych;
- 2) zapewnienia mieszkankom szeroko rozumianej intymności, godności;
- 3) samodzielności;
- 4) ochrony dóbr osobistych i bezpieczeństwa;
- 5) aktywizacji mieszkanek poprzez terapię i rehabilitację, współdecydowanie we własnych sprawach, nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem, podtrzymywanie kontaktów z rodziną i znajomymi;
- 6) zapewnienia opieki i pomocy w sytuacjach i czynnościach życia codziennego (choroba, odwiedziny, itp.);
- 7) zapewnienia urozmaiconych posiłków, dostępu do podstawowych produktów żywnościowych, zaopatrzenia w odzież, obuwie, pościel, bieliznę osobistą, środki higieny osobistej, leki i wszechstronną opiekę;
- 8) zapewnienia zaspokojenia potrzeb życiowych: żywienia, utrzymania czystości, przekazywania i zabezpieczenia środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, przestrzegania praw mieszkańców, załatwiania skarg i wniosków, przestrzegania dobrych zasad współżycia i życzliwości wzajemnej;
- 9) wychowania mieszkanek w poczuciu współodpowiedzialności za dom, koleżanki, za ład i porządek w grupie, za osobisty wygląd zewnętrzny, za mienie DPS, współmieszanek i własne;
- 10) zasad i wartości chrześcijańskich.

Mieszkanki objęte były nauczaniem, wychowaniem oraz edukacją specjalną według indywidualnych możliwości. W roku 2023 - 10 osób dowożonych było na zajęcia do Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczo – Rewalidacyjnych. Dwie osoby uczęszczały na Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim.

Mieszkanki domu

Mieszkanki domu stanowią społeczność bardzo zróżnicowaną pod wieloma względami: np. wieku, stopnia niepełnosprawności. Są to osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym, znacznym, z głębokim upośledzeniem umysłowym, z różnymi schorzeniami somatycznymi, z mózgowym porażeniem dziecięcym, po przebytej infekcji ośrodkowego układu nerwowego, z wodogłowie, epilepsją. Niektóre z nich mają zaburzenia mowy, słuchu, wzroku.

Dom stwarzał również warunki do prowadzenia różnych form aktywności. Mające na celu poprawienie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej podopiecznych zamieszkujących w DPS. Chcemy, aby osoby mieszkające w naszym Domu czuły się bezpieczne i potrzebne. Na poszczególnych grupach stosuje się w miarę możliwości szeroki wachlarz zajęć poprzez różne formy i metody terapii:

- 1) biblioterapia – indywidualna lub grupowa, poprzez oglądanie albumów, czytanie książek,
- 2) arteterapia – poprzez rysowanie, kolorowanie, malowanie farbami, modelowanie z masy solnej,
- 3) muzykoterapia – (czynna i bierna) np. nauka i śpiewanie piosenek, słuchanie muzyki o różnej tematyce,
- 4) ergoterapia – poprzez wspólne przygotowywanie elementów dekoracji, prace porządkowe,

- 5) silwoterapia – terapia przez kontakt z przyrodą, spacer, spacer,
- 6) zajęcia audiowizualne,
- 7) rozmowy w pokojach mieszkańców, stymulacje wzrokowo – słuchowe.

Tabela 23: Podział Mieszkanek ze względu na wiek

Wiek Mieszkanek	7 - 17	18 - 39	40 – 64	65 -72
Ilość osób	5	17	29	5
Udział %	9	30	52	9

Tabela 24: Podział Mieszkanek ze względu na sprawność ruchową

Rodzaj sprawności	Sprawne ruchowo	Poruszające się przy asekuracji	Poruszające się przy pomocy wózka	Leżące, nie opuszczające łóżka
Ilość osób	34	6	4	12

W dniu 31.12.2023 r. w domu pomocy społecznej przebywało 56 osób. Przyjęto 2 nowe Mieszkanki, odeszły również 2, z tego 1 osoba zmarła, a 1 osoba została przeniesiona do innej placówki.

Tabela 25: Ruch Mieszkanek w 2023 roku

Ruch mieszkańców	Liczba osób
Przyjęcia	2
Odejścia, w tym:	2
- zgon	1
- powrót do środowiska, przeniesienie do innej placówki	1

Ocena realizacji zadań, wnioski

Głównym zadaniem realizowanym w roku 2023 w domu pomocy społecznej było zapewnienie wychowankom szerokiego zakresu usług w realizacji ich podstawowych potrzeb życiowych: zdrowotnych, terapeutycznych, edukacyjnych, kulturalnych, społecznych. Poziom i jakość tych usług kształtuje się na poziomie obowiązującego standardu. Wszystkie zbiegi opiekuńczo-wychowawcze dostosowuje się w miarę możliwości do potrzeb indywidualnych Mieszkanek z uwzględnieniem stopnia upośledzenia umysłowego, fizycznego i zaburzeń psychicznych. Mimo tych ograniczeń funkcjonalnych (somatycznych) dąży się do zapewnienia mieszkankom szeroko rozumianej intymności, godności, samodzielności, ochrony dóbr osobistych i bezpieczeństwa.

Zadaniem domu było więc nie tylko dążenie do zaspokojenia potrzeb bieżących czy wyrównywanie i kompensacja zaniedbań, ale też nauka samodzielnego ich zaspokajania w sprzyjających warunkach Domu, przy pomocy wykwalifikowanego personelu.

Plan finansowy jednostki

Tabela 26: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
Dochody własne (odpłatność Mieszkanek, darowizny, inne źródła)	1 808 709,73	2 007 392,40
Dotacja z budżetu państwa	1 622 193,31	1 943 922,50
Środki własne powiatu	60 000,00	60 000,00
Pozyskane środki zewnętrzne, w tym: Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	49 824,00	0,00
Razem	3.540.726,83	4.011.314,90

Kadra Domu

Tabela 27: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatów 2022 rok	Wymiar etatów 2023 rok
1.	Dyrektor	1	1
2.	Główna księgowa	1	1
3.	Referent	0,50	0,50
4.	Zaopatrzeniowiec	1	1
5.	Pracownik socjalny	1,25	1,25
6.	Pielęgniarka	2	2
7.	Technik fizjoterapii	0,75	0,75
8.	Instruktor terapii zajęciowej	-	0,5
9.	Konsultant ds. rehabilitacji medycznej	0,25	0,25
10.	Psycholog	0,375	0,25
11.	Konsultant ds. psychiatrii	0,25	0,25
12.	Opiekunki	20,75	19,00
13.	Pokojowe	2,00	2,00
14.	Opiekunka pełniąca obowiązki kulturalno-oświatowe	1	0
15.	Magazynier	0,50	0,50
16.	Sprzątaczką	-	1,75
17.	Kucharki	5	5
18.	Pracznka, fryzjerka	1	1
19.	Konserwator	0,75	0,75
20.	Pracownik ogrodowy	1	1
Razem		41,125	39,75

Potrzeby, wnioski

Prowadzenie domu w dzisiejszych czasach wymaga zapewnienia odpowiednich standardów wszystkich świadczonych usług, a wymagania i oczekiwania w tym zakresie stale rosną. Działalność domu pomocy społecznej

koncentruje się na zapewnieniu mieszkankom jak najlepszej opieki, bardzo dobrych warunków bytowych, rehabilitacji, terapii oraz organizowaniu im różnorodnych form spędzania wolnego czasu.

Jednym z problemów jest brak przygotowanego personelu i odchodząca doświadczona kadra pracownicza z powodu niskich zarobków. Brak jest na rynku pracy opiekunek, terapeutów, a osoby chętne do pracy traktują ją w sposób nieodpowiedzialny.

Galeria:

Mikołajki



Wyjazdy wakacyjne



2.3. Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim został utworzony na podstawie Uchwały Nr XXXIV/360/2001 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 29 października 2001r. Jest domem typu A i zapewnia wsparcie dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych. Ośrodek jest placówką wsparcia o charakterze pobytu dziennego i działa 5 dni w tygodniu, w godzinach od 7³⁰ – 15³⁰ od poniedziałku do piątku. Ośrodek świadczy usługi w formie zajęć grupowych lub indywidualnych w odpowiednio przygotowanych do tego pomieszczeniach, które odbywają się zgodnie z zaplanowanym rocznym planem pracy Ośrodka oraz tygodniowym planem pracy z uwzględnieniem Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco - Aktywizującego każdego uczestnika.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Ośrodek w ramach pracy z Uczestnikami realizował zadania wynikające z zapisów ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy poprzez indywidualne oraz grupowe zajęcia. Wszystkie formy wsparcia zostały dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników oraz zgodne były z zatwierdzonym Planem Pracy na 2023 r. Zajęcia wspierająco - aktywizujące na rzecz uczestników Ośrodka realizowane były m.in. poprzez:

- 1) trening funkcjonowania w codziennym życiu:
 - a) trening nauki higieny i dbania o wygląd zewnętrzny,
 - b) trening kulinarny w ramach którego zapewniono Uczestnikom ciepły posiłek,
 - c) trening umiejętności praktycznych,
 - d) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- 2) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów (trening komunikacji, asertywności, grupa dyskusyjna, muzykoterapia, spotkania społeczności).
- 3) trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się,
- 4) trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- 5) poradnictwo psychologiczne, które realizowane jest poprzez indywidualne rozmowy z uczestnikami oraz psychoedukację,
- 6) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- 7) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- 8) niezbędną opiekę,
- 9) terapię ruchową (zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja),

- 10) terapię zajęciową,
- 11) inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy (warsztaty z doradztwa zawodowego).

W celu uzyskania optymalnych wyników prowadzonej terapii Ośrodek współpracuje z rodzinami Uczestników poprzez działania informacyjne, edukację dla rodzin z zakresu choroby psychicznej, prowadzenie poradnictwa dla członków rodzin, promowanie postaw akceptacji, tolerancji i zrozumienia dla osób ze schorzeniami psychicznymi. Współpraca z rodzinami opiera się m.in. na ich udziale w grupie wsparcia prowadzonej przez pracowników Ośrodka.

W 2023 r. odbyło się 11 spotkań w ramach grupy wsparcia o następującej tematyce:

- 1) Poznajemy się. Zajęcia integracyjne.
- 2) Etapy akceptacji choroby wg Kuber- Ross.
- 3) Fazy choroby wg Kuber- Ross.
- 4) Wczesne objawy choroby.
- 5) Etapy akceptacji choroby. W jakim miejscu jestem?
- 6) Troska o siebie w chorobie bliskich.
- 7) Moje życie z chorobą. Trudy i blaski codzienności
- 8) Budowanie relacji.
- 9) Sprawdzone sposoby na poprawę nastroju.
- 10) Lęki i obawy związane z chorobą moich bliskich.
- 11) Refleksje przedświąteczne – święta w moim domu.

łącznie przeprowadzono 22 godziny zajęć. Średnia liczba osób korzystających z grupy wsparcia - 6 osób. W ramach grupy wsparcia uczestnicy zajęć uzyskali wsparcie w rozwiązywaniu własnych problemów, wzmocnili umiejętności komunikowania się z innymi, podnieśli poziom własnej samooceny i wiary we własne umiejętności kierowania własnym życiem i życiem rodziny, pozyskali wiedzę na temat choroby psychicznej, co będzie w przyszłości miało pozytywny wpływ na relację oraz pracę z członkami rodzin przewlekłe chorujących na zaburzenia psychiczne.

Uczestnicy Ośrodka

Tabela 28: Struktura wieku osób korzystających z usług Ośrodka

Podział Uczestników ze względu na wiek	18-30 r.ż.	31-50 r.ż.	powyżej 50 r.ż.
Uczestnicy 2022 rok	10	16	10
Uczestnicy 2023 rok	7	17	8

Zgodnie ze statutem ośrodek zapewnia wsparcie dla 30 osób. W minionych latach większa liczba uczestników związana była z przyjęciem osób na zastępstwo za nieobecnego uczestnika. Zwiększa się liczba osób młodszych korzystających z terapii w Ośrodku w przedziale wiekowym 31 – 50 roku życia. Na koniec 2023 roku 7 osób oczekiwało na umieszczenie w Ośrodku.

Plan finansowy jednostki

Tabela 29: Plan finansowy Powiatowego Ośrodka Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
całkowity budżet, w tym:	830.062,54 zł	878.774,00 zł
dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	750.780,00 zł	874.164,00
środki własne powiatu	600,00 zł	2.850,00 zł
środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego	1.872,00 zł	1.760,00 zł

Kwota dotacji przypadająca miesięcznie na 1 uczestnika w 2023 r. wynosiła 2.250,40 zł. Dodatkowo decyzją Wojewody Śląskiego otrzymano środki w wysokości 64.020,00 zł.

Kadra Ośrodka

Tabela 30: Struktura zatrudnienia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

L.p.	Stanowisko	wymiar etatów 2022 rok	wymiar etatów 2023 rok
1.	Dyrektor	1	1
2.	Główna księgowa	0,50	0,50
3.	Starszy administrator	1	1
4.	Terapeuta	4,5	2
5.	Pracownik socjalny	-	1
6.	Aspirant pracy socjalnej	-	1
Razem		7,00	6,50

Zmniejszono ilość etatów w Zespole wspierająco - aktywizującym o 0,5 etatu. Wskaźnik zatrudnienia zespołu został zachowany zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Wnioski

Celem głównym działalności Ośrodka jest podtrzymywanie efektów leczenia psychiatrycznego oraz terapii, rozwijanie umiejętności potrzebnych do jak najbardziej samodzielnego życia, a także budowanie poczucia własnej wartości oraz rozwijanie sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wszystkie podjęte w roku sprawozdawczym działania o charakterze wspierająco - aktywizującym wynikające z rocznego planu pracy zostały zrealizowane w całości, co wpłynęło na osiągnięcie zamierzonych efektów terapeutycznych. Jak co roku, w celu osiągnięcia jak najlepszych efektów wsparcia dostosowywano formy prowadzenia zajęć do możliwości psychofizycznych Uczestników. Zajęcia grupowe wpłynęły na poprawę relacji w grupie poprzez rozwój umiejętności nawiązywania kontaktów, prowadzenia rozmów, wrażliwości na potrzeby innych. Dzięki uczestnictwu w zajęciach Uczestnicy czuli się lepiej w kontaktach społecznych zarówno na terenie ośrodka, jak i poza nim. Efekty prowadzonych oddziaływań zależne były od stanu zdrowia Uczestników, ich zdolności koncentracji uwagi i możliwości intelektualnych, jak również stopnia zaawansowania w terapii wsparcia społecznego, w tym stopnia zaangażowania rodziny. Wsparcie indywidualne wpłynęło natomiast korzystnie na stan napięcia i wyrównywanie nastroju, natomiast zajęcia grupowe wpłynęły na lepsze relacje w grupie, nabywanie umiejętności nawiązywania kontaktów, prowadzenia rozmowy, większej pewności siebie w kontaktach poza Ośrodkiem.

Dzięki oferowanemu wsparciu Uczestnicy mają większą świadomość własnej choroby, potrafią rozpoznawać zwiastuny nawrotu choroby. Efekty prowadzonych oddziaływań są różnorodne i zależne od stanu zdrowia, zdolności koncentracji uwagi i możliwości intelektualnych, jak również stopnia zaawansowania w terapii.

Z uwagi na pogarszający się stan zdrowia psychicznego dwóch Uczestników hospitalizowanych było w szpitalu psychiatrycznym. Pomimo to, w dalszym ciągu zauważa się wydłużenie okresów między kolejnymi hospitalizacjami. Uczestnicy Ośrodka podejmowali inicjatywy związane z poszukiwaniem zatrudnienia. W Zakładzie Aktywności Zawodowej zatrudnione były 2 osoby - w Wodzisławiu Śląskim oraz Żorach (z tego jedna w dalszym ciągu kontynuuje zatrudnienie, druga podjęła zatrudnienie na otwartym rynku pracy), 2 osoby podjęły zatrudnienie na otwartym rynku pracy, 2 osoby wykonywały prace dorywcze. Ponadto zabezpieczono jednego Uczestnika w mieszkaniu chronionym. Na koniec 2023 roku 2 Uczestników zamieszkiwało w mieszkaniach wspomaganych. Powyższe wskazuje, iż część Uczestników Ośrodka zaczyna podejmować aktywności społeczno - zawodowe co bezpośrednio wpływa na wzrost ich poziomu samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

Potrzeby Ośrodka wynikające z prowadzenia statutowej działalności:

Potrzeby związane zapewnieniem odpowiedniego standardu usług świadczonych przez Ośrodek:

- a) obecny poziom finansowania Ośrodka ze środków Wojewody nie gwarantuje stabilizacji i bezpieczeństwa finansowego, co bezpośrednio wpływa na standard realizacji usług świadczonych na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Obecna kwota dotacji przypadająca na jednego uczestnika (2 250,40 zł) jest nieadekwatna do zmian, które

zaszły w gospodarce w ostatnich latach. Ze względu na wzrost cen towarów i usług realizacja zadań statutowych, mających zapewnić odpowiedni poziom wsparcia musi być często ograniczana, co ma bezpośredni wpływ na jakość proponowanego uczestnikom wsparcia,

- b) wzrost płacy minimalnej nie przekłada się na wzrost wynagrodzeń Zespołu Wspierająco – Aktywizującego, a jedynie na zapewnienie pracownikom wynagrodzenia niewiele przewyższającego płacę minimalną. Sytuacja ta wpływa demotywująco na pracowników przy jednoczesnym zaznaczeniu, iż realizacja zadań w środowiskowych domach wymaga zatrudnienia kadry z odpowiednimi kwalifikacjami i predyspozycjami osobowościowymi, niezbędnymi w pracy z osobami z niepełnosprawnością. Nie znajduje to odzwierciedlenia w wysokości wynagrodzenia za specyficznie, trudne warunki pracy. Zauważa się wyraźny spadek zainteresowania zatrudnieniem w ośrodkach wsparcia, co związane jest z jednej strony niskimi płacami, a z drugiej posiadaniem odpowiednich kwalifikacji oraz 3 miesięcznego doświadczenia zawodowego w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Sytuacja ta zagraża utrzymaniu odpowiedniego wskaźnika zatrudnienia w zespole wspierająco - aktywizującym w przypadku odchodzenia pracowników do lepiej płatnej pracy.

Galeria:

Wycieczka



**Wizyta w Domu
Pomocy Społecznej
w Gorzycach**

2.4. Ośrodek Wsparcia w Połomi

Zgodnie z umową o powierzeniu realizacji zadania publicznego „Prowadzenia Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi” typu B zawartej w dniu 30.05.2019 r. pomiędzy Powiatem Wodzisławskim, a Caritas Archidiecezji Katowickiej, Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek w Wodzisławiu Śląskim realizuje zadanie prowadzenia Ośrodka Wsparcia w Połomi. Ośrodek aktywizuje oraz sprawuje opiekę nad 35 osobami z niepełnosprawnością intelektualną z terenu Powiatu Wodzisławskiego.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Podstawową formą działalności Ośrodka jest realizowanie, przyjętego przez Zespół Wspierająco – Aktywizujący, Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco – Aktywizującego. Plan ten dostosowany jest do potrzeb i możliwości psychofizycznych Uczestnika. Opracowuje się go przy udziale uczestnika Ośrodka, a także na podstawie rozmów i obserwacji.

Bazując na zasobach Ośrodka, terapia zajęciowa odbywa się w tematycznych pracowniach dostosowanych do potrzeb uczestników: ceramiki, informatyki, gospodarstwa domowego, teatralno-integracyjnej, plastyczno-witrażowej, terapii ruchowej. W pracowniach tych zajęcia nie ograniczają się jedynie do specyficznych czynności i metod pracy właściwych tym pracowniom ze względu na ich specyfikę, lecz stosuje się w nich treningi i metody terapii do potrzeb podopiecznych, stosownie do świadczonych przez Ośrodek usług na rzecz jego Uczestników. Zajęcia w Ośrodku mają formę zespołową lub indywidualną.

Na postępowanie wspierająco - aktywizujące składa się:

1. Trening funkcjonowania w życiu codziennym:

- 1) trening nauki higieny (mycie się, ubieranie, załatwianie potrzeb fizjologicznych, nauka prania ubrań),
- 2) trening dbałości o wygląd zewnętrzny (nauka dbałości o własny wygląd poprzez dobór ubrań, fryzury, itp.),
- 3) trening kulinarny (nauka wykonywania prostych posiłków, nakrywania do stołu, właściwego zachowania się przy stole, posprzątania po posiłku),
- 4) trening umiejętności praktycznych (nauka dbałości o czystość i porządek we własnym mieszkaniu, nabywanie umiejętności dokonywania drobnych napraw, itp.),
- 5) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi (nauka rozpoznawania nominałów, nauka robienia samodzielnych zakupów).

2. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz rozwiązywania problemów:

- 1) nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych,
- 2) aktywność i odpowiedzialność,
- 3) motywowanie do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości,
- 4) kształtowanie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności,
- 5) kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury,
- 6) aktywizację w celu znalezienia zatrudnienia, rozwijanie umiejętności organizowania pracy (w tym zarobkowej),

- 7) trening podtrzymywania i rozwijania umiejętności szkolnych.
3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego:
 - 1) rozwijanie zainteresowania audycjami radiowymi, telewizyjnymi i filmami,
 - 2) rozwijanie umiejętności korzystania z form spędzania czasu wolnego (turystyka, rekreacja, udział w imprezach kulturalnych, sportowych, towarzyskich, klubowych),
 - 3) motywowanie do wychodzenia na zewnątrz domu (kino, teatr, muzeum, itp.),
 - 4) inne.
4. Terapię zajęciową:
 - 1) zajęcia plastyczne,
 - 2) zajęcia muzyczne,
 - 3) zajęcia teatralne,
 - 4) obsługa komputera,
 - 5) zajęcia kulinarne,
 - 6) majsterkowanie,
 - 7) ogrodnictwo,
 - 8) zajęcia porządkowe,
 - 9) inne.
5. Terapię ruchową:
 - 1) zajęcia sportowe,
 - 2) turystykę i rekreację.
6. Poradnictwo psychologiczne skierowane do Uczestników, a także do rodzin i opiekunów Uczestników.
7. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz poradnictwo socjalne skierowane do Uczestników, a także do rodzin i opiekunów Uczestników.

8. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.
9. Niezbędną opiekę.
10. Edukację ukierunkowaną na samodzielne korzystanie z różnych ofert publicznych, w tym usług medycznych.
11. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

Ocena rezultatów dokonywana jest indywidualnie dla każdego z Uczestników w formie okresowej oceny. Jako działania Ośrodka wsparcia możemy wyróżnić następujące rezultaty, które osiągnęli uczestnicy korzystający z nich:

- 1) zapobieganie regresowi, podtrzymywanie zdobytych umiejętności życiowych, szkolnych, społecznych,
- 2) nabywanie umiejętności samoobsługowych, zaradności potrzebnej w życiu codziennym,
- 3) podniesienie kompetencji społecznych, które są niezbędne do prowadzenia samodzielnego życia, a także umiejętności potrzebnych w pracy zawodowej,
- 4) dążenie do poprawy stanu zdrowia psychicznego oraz samopoczucia uczestników,
- 5) podnoszenie poczucia własnej godności i wartości wśród uczestników,
- 6) podnoszenie jakości w integracji społecznej ze środowiskiem.

W związku z zaobserwowaną koniecznością, udziela się wsparcia dla rodziców/ opiekunów naszych podopiecznych poprzez:

- 1) organizację grupy wsparcia dla rodziców/ opiekunów osób niepełnosprawnych,
- 2) pracę socjalną prowadzoną w środowisku na rzecz rodzin naszych podopiecznych,
- 3) prowadzenie konsultacji indywidualnych rodziców/ opiekunów przez psychologa naszego Ośrodka,
- 4) organizację konferencji tematycznych skierowanych do opiekunów podopiecznych ośrodka.

Efektem realizacji zadań dla uczestników naszego Ośrodka jest integracja ze społecznością lokalną, a także zwiększenie poczucia własnej wartości, uzyskanie umiejętności spędzania czasu wolnego, zmniejszenie obaw i lęków występujących podczas zmian sytuacji. Kolejnym efektem jest pobudzenie lub rozwijanie swych zainteresowań oraz pasji, nabywanie umiejętności jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania codziennego. W wyniku działań Ośrodka w społeczności lokalnej następuje stopniowa zmiana stereotypu osoby niepełnosprawnej intelektualnie.

Uczestnicy zajęć

W każdym miesiącu liczba uczestników wynosiła 35 osób. Wśród naszych podopiecznych 18 osób jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz posiada sprzężoną niepełnosprawność lub autyzm. Ośrodek opuściła jedna osoba, która została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. W trakcie roku 2 osoby brały udział w zajęciach na zasadzie zastępstwa za nieobecnych uczestników.

Tabela 31: Struktura wieku osób korzystających z usług Ośrodka

Podział uczestników ze względu na rodzaj niepełnosprawności	18-30 r.ż.	31-50 r.ż.	pow. 50 r.ż.
Osoby z niepełnosprawnością intelektualną	1	12	5
Osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi	5	10	2
Razem	6	22	7

Plan finansowy jednostki

Tabela 32: Plan finansowy Ośrodka Wsparcia w Połomi

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
Dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	876 540,00	1 019 858,00
Podwyższona dotacja, o której mowa w art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej	125 738,00	137 049,36
Urząd gminy Mszana – realizacja zadania publicznego „Integracja na już – Aktywizacja oraz Wsparcie Osób z Niepełnosprawnością Mieszkańców Gminy Mszana”	20 000,00	20 000,00
Dotacja Powiatu	34 000,00	-
Razem	1 056 278,00	1 176 907,36

Kwota dotacji przypadająca miesięcznie na 1 uczestnika w 2023 r. wynosiła 2.250,40 zł. Ponadto Ośrodek otrzymywał zwiększoną o 30% dotację w oparciu o przepisy Programu „Za życiem” dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu, która wynosiła 675,12 zł.

Kadra Ośrodka

Tabela 33: Struktura zatrudnienia w Ośrodku Wsparcia w Połomi

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatów 2022 rok	Wymiar etatów 2023 rok
1.	Kierownik	1	1
2.	Główna księgowa	0,50	1
3.	Pracownik socjalny	0,50	0,50
4.	Psycholog	0,50	0,50
5.	Pedagog	0,50	0,50
6.	Fizjoterapeuta – Opiekun	1	1
7.	Instruktor terapii zajęciowej - Opiekun	5,5	5,5
8.	Opiekun medyczny	1	1
Razem		10,50	11

Ośrodek wsparcia zatrudnia również 3 osoby w ramach umowy zlecenia (kierowcy, sprzątaczką).

Wnioski

Na liście osób oczekujących na miejsce w naszym Ośrodku na dzień 31.12.2023 roku figurowało 18 osób. Ośrodek w ubiegłym roku opuściła jedynie 1 osoba (umieszczenie w DPS).

Głównym problemem jest zabezpieczenie potrzeb finansowych Ośrodka. Stale rosnące koszty zatrudnienia, żywności, usług, mediów, utrzymania budynku oraz paliwa powodują znaczne ograniczenie pozostałych wydatków.

Konieczność utrzymania standardu usług, szczególnie wysokiego wskaźnika zatrudnienia, powoduje duże problemy w codziennym funkcjonowaniu.

Bazując jedynie na dotacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego bez wsparcia organizatora lub gmin powiatu, których mieszkańcy biorą udział w zajęciach Ośrodka (co jest normalną praktyką w większości ŚDS w Polsce), przewidujemy stałe pogarszanie się sytuacji finansowej Ośrodka. Na dzień dzisiejszy nie

jesteśmy w stanie konkurować jako pracodawca z warunkami pracy jakie oferuje szkolnictwo. Sytuacja demograficzna powoduje również, że mała ilość specjalistów po studiach stara się o podjęcie zatrudnienia w naszej jednostce. Należy podkreślić, iż obciążająca psychicznie praca, w 40 godzinnym tygodniu pracy, powiązana z niskim wynagrodzeniem nie jest priorytetem dla osób starających się o zatrudnienie. Na dzień dzisiejszy tylko jeden pracownik Ośrodka w Połomi to osoba poniżej 40 roku życia. Zatrudniamy również osobę z uprawnieniami emerytalnymi.

Kolejnym realizowanym przez nas zadaniem, które jest ogromnym wyzwaniem finansowym, jest realizacja dowozu osób niepełnosprawnych na zajęcia do Ośrodka w Połomi. Zgodnie z rozporządzeniem o środowiskowych domach samopomocy jest to zadanie fakultatywne. Dowóz realizujemy dla 32 podopiecznych z ogólnej liczby 35 osób. Położenie ośrodka determinuje konieczność realizacji dowozu. Bez zapewnienia transportu większość podopiecznych nie brałaby udziału w zajęciach i pozostawałaby w domach. Codziennie nasze samochody pokonują dystans 350 km po drogach powiatu. Powyższe powoduje koszty zatrudnienia kierowców, paliwa oraz amortyzacji samochodów. Należy podkreślić, że samochody użytkowane w Połomi są zakupione w pełni ze środków własnych Caritas.

Tylko jedna z gmin Powiatu Wodzisławskiego wspiera finansowo nasze działania na rzecz swoich mieszkańców. Partycypowanie gmin w realizacji dowozów lub całkowite przejęcie dowozu podopiecznych przez gminy, z których pochodzą w znaczący sposób poprawiłoby bieżące funkcjonowanie ośrodka.

Mając na względzie powyższe główną potrzebą Ośrodka jest zwiększenie przekazywania środków finansowych na bieżące funkcjonowanie Ośrodka.

Galeria:



Bal karnawałowy



**Pracownia
ceramiczna**

2.5. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim został utworzony na podstawie Uchwały Nr L/623/2006 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 26 października 2006 roku i do dnia 09.03.2023 r. funkcjonował jako Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Realizuje zadania z zakresu administracji rządowej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, finansowane z budżetu państwa, zgodnie ze standardem określonym w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach. Ośrodek jest placówką o charakterze ponadlokalnym i dysponuje 14 miejscami całodobowego pobytu, a podstawowy standard usług obejmuje działania interwencyjne oraz terapeutyczno - wspomagające.

Formy i efekty prowadzonej działalności

W zakresie interwencyjnym Ośrodek zapewniał schronienie osobom doznającym przemocy domowej oraz dzieciom pozostającym pod ich opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w uzasadnionych przypadkach. Podczas pobytu w Ośrodku, osoby dotknięte przemocą otrzymywały wsparcie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych w formie pomocy psychologicznej, terapeutycznej i socjalnej. Osoby umieszczone w Ośrodku nie ponosiły kosztów związanych z odpłatnością za pobyt w placówce.

W zakresie terapeutyczno – wspomagającym Ośrodek dokonuje diagnozy problemu przemocy domowej oraz opracowuje indywidualny plan pomocy

osobie doznającej przemocy domowej, uwzględniający jej potrzeby, cele oraz metody pracy.

Jednym z podstawowych celów statutowych placówki jest zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych osób korzystających z Ośrodka.

Istotnym elementem świadczonych usług jest także prowadzenie poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego dla osób dotkniętych przemocą domową.

Szczególnym obszarem działania placówki była praca z dziećmi, głównie osobami doznającymi przemocy domowej lub świadkami przemocy oraz tymi, które nie radzą sobie z trudnymi emocjami. Obejmowała ona wstępną diagnozę, konstruowaną na podstawie opisu funkcjonowania dziecka w dotychczasowym środowisku oraz komunikowanych potrzeb. Na tej podstawie opracowano indywidualny plan wsparcia. Konsultacji małoletnim udziela się na podstawie pisemnej zgody rodzica/opiekuna. Ośrodek realizuje także Standardy Ochrony Małoletnich. Ważnym elementem pracy było zapewnienie wsparcia pedagogicznego, a także pomocy terapeutycznej. Specjalistyczny ośrodek wsparcia udzielał także konsultacji wychowawczych, prowadził zajęcia „Szkoły dla Rodziców”. W Ośrodku prowadzona jest również Grupa Wsparcia i Grupa Terapeutyczna dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Powyższe formy wsparcia świadczone były one zarówno dla osób przebywających w Ośrodku jak i osób korzystających z konsultacji ambulatoryjnych.

Ustalony na podstawie obowiązujących przepisów prawa pobyt Klientów w Ośrodku, do trzech miesięcy, wymaga bardzo intensywnej współpracy z gminą miejsca pochodzenia Klienta, szczególnie w zakresie ustalenia form wsparcia możliwych do stworzenia w środowisku, do którego deklaruje on powrót. Najczęstszą formą oczekiwanej pomocy przez Klientów jest chęć uzyskania mieszkania socjalnego, wsparcie finansowe, objęcie asystą rodzinną

oraz pracą socjalną. Osoby, które decydowały się powrócić do poprzedniego środowiska zamieszkania, starano się wyposażyć w taką wiedzę i umiejętności, które pozwoliły na przemodelowanie dotychczasowej, krzywdzącej relacji z partnerem. Służyły temu przede wszystkim organizowane w Ośrodku zajęcia rozwojowe, podczas których uczono umiejętności społecznych, technik radzenia sobie ze stresem, stawiania granic oraz budowania oczekiwań. Ośrodek realizuje również program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc. Oddziaływania prowadzone były w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Ich celem w pierwszej kolejności było dostarczyć uczestnikom takiej wiedzy i umiejętności, które pozwoliły na zatrzymanie przemocy. Kolejne priorytety programu to: praca w obszarze umiejętności społecznych, komunikacji, kontroli zachowań oraz konstruktywnego rozwiązywania sporów. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową objęte były działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi. Monitoringiem przez okres 3 lat obejmuje się osoby, które ukończyły pełny cykl programowy (60 godzin zajęć). Uczestnik oddziaływań korekcyjnych może oczekiwać zaświadczenia potwierdzającego ukończenie programu w sytuacji kiedy był obecny co najmniej na 75% godzinach zajęć. Zebrane przez Ośrodek dane wskazują na wysoki poziom efektywności programu korekcyjno - edukacyjnego, co potwierdza znikoma ilość osób powracających do zachowań przemocowych. Obserwuje się stale narastające trudności w zakresie pozyskiwania informacji zwrotnej od uczestników programu. Wynikają one przede wszystkim z braku możliwości nawiązania kontaktu z uczestnikiem (zmiana nr telefonów, zmiana miejsca zamieszkania) oraz uzyskania informacji ze środowiska (niejasna konstrukcja przepisów prawa, związana z uzasadnieniem żądania informacji).

Osoby korzystające z usług Ośrodka

Tabela 34: Liczba osób korzystających z usług Ośrodka

Rodzaj usługi	Liczba osób korzystających
Pobyt całodobowy	56
Konsultacje psychologiczno – pedagogiczne, terapeutyczne oraz socjalne	746
Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne	11

W celu skuteczniejszego udzielania pomocy i dostosowania jej do indywidualnych potrzeb osób doświadczających przemocy, Ośrodek monitorował efekty swojej pracy, prowadził kampanie informacyjne i edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy domowej, jak również współpracował w tym zakresie z innymi instytucjami, takimi jak ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, policja, sąd, prokuratura, szkoły. Ośrodek szczególnie zaangażowany był we współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi na terenie naszego powiatu. W ramach posiadanych możliwości, pracownicy Ośrodka uczestniczyli także w spotkaniach grup diagnostyczno - pomocowych szczególnie, dotyczących osób przebywających w placówce. W ramach swojej działalności Ośrodek zaangażował się i koordynował realizację Kampanii „Białej Wstążki”. Ponadto w ramach działalności Ośrodka prowadzono także:

- 1) zajęcia „Szkoły dla Rodziców”,
- 2) wizyty studyjne dla słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach,
- 3) opracowano i przekazano materiały do wykorzystania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu naszego powiatu,
- 4) kampania 16 dni przeciw przemocy,
- 5) warsztaty tematyczne „Jak radzić sobie z przykrymi emocjami?” skierowane do uczniów szkół powiatu wodzisławskiego,

- 6) superwizje dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 7) „Przemoc czy konflikt” – szkolenie dedykowane koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8) Koordynacja realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Ocena realizacji zadań, wnioski

Zadania i standard placówki określono w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach, Rozporządzeniu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach. Ośrodek wprowadził także zmiany wynikające z Ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. W świetle zapisów określonych w Rozporządzeniu o standardach usług, Ośrodek stoi przed wyzwaniem dostosowania placówki dla osób o specjalnych potrzebach oraz części użytkowej dla klientów.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śl. pomimo trudności finansowych i kadrowych wynikających z niewystarczającej wysokości dotacji przekazywanej z budżetu państwa, realizuje swoje zadania w ciągłym systemie czasu pracy z zachowaniem standardu usług.

Plan finansowy jednostki

Tabela 35: Plan finansowy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy rok 2022	Plan finansowy rok 2023
całkowity budżet, w tym: dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	667 547,00 zł	840 167,00 zł

Kadra Ośrodka

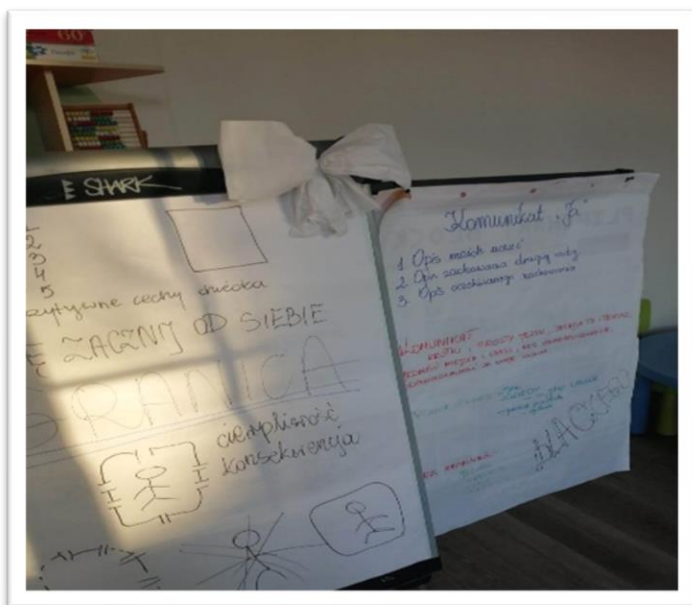
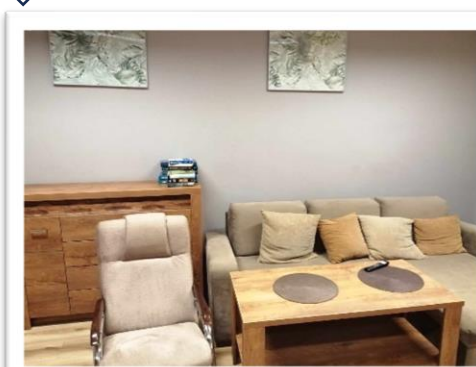
Tabela 36: Struktura zatrudnienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

L.p.	Stanowisko	wymiar etatów 2022 rok	wymiar etatów 2023 rok
1.	Dyrektor	1	1
2.	Inspektor	0,50	0,50
3.	Główna księgowa	0,50	0,50
4.	Pedagog	3,00	4,00
5.	Pracownik socjalny	0,75	0,75
6.	Terapeuta	1,50	0,50
7.	Psycholog	0,50	0,50
Razem		7,75	7,75

Na dzień 31.12.2023 r. w Ośrodku zatrudnionych było 10 osób, co w przeliczeniu na etaty stanowi 7,75 etatu, w tym 4 etaty pracowników merytorycznych realizujących swoje obowiązki zawodowe w ciągłym systemie czasu pracy.

Galeria:

**Pomieszczenie wspólne części hostelowej –
salon po remoncie**



**Zajęcia „Szkóły dla
Rodziców”**

2.6. Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach

Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach utworzony został 1 grudnia 1995 roku, jego siedzibą jest Wojewódzki Ośrodek Leczenia Odwykowego i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gorzycach. Jest placówką pobytu dziennego ukierunkowaną na rehabilitację 35 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym.

Formy i efekty prowadzonej działalności

W warsztacie organizowano zajęcia terapeutyczne - indywidualne i grupowe, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rehabilitację zawodową.

Każdy uczestnik miał zajęcia organizowane w oparciu o opracowany przez Radę Programową Warsztatu indywidualny program terapii. Programy i ich efekty na bieżąco, w miarę potrzeb były oceniane i uaktualniane.

Raz w miesiącu przy okazji oceny efektów realizacji programów w ramach treningu ekonomicznego dokonywana była bieżąca ocena realizacji indywidualnych programów terapeutycznych. Zajęcia w warsztacie prowadzone są w pracowniach terapeutycznych. Każda z pracowni charakteryzuje się inną specyfiką działań. Uczestnicy zmieniając pracownie sprawdzają swoje umiejętności lub też uczą się nowych form pracy, których jeszcze nie znali. Wprowadzane były modyfikacje programu niektórych pracowni pod kontem uczestników biorących udział w zajęciach i ich sprawności manualnych, intelektualnych czy zainteresowań. Dużym udogodnieniem jest możliwość korzystania z sali gimnastycznej gdzie chętnie biorą udział uczestnicy sprawni fizycznie lubiący ruch i wysiłek fizyczny. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia kulinarne w pracowni gospodarstwa domowego. W okresie świąt ciasteczka upieczone i przyozdobione przez uczestników cieszyły się dużym zainteresowaniem na kiermaszu świątecznym.

Zajęcia organizowane były w następujących pracowniach terapeutycznych:

- 1) gospodarstwa domowego,
- 2) ceramicznej,
- 3) ekspresji artystycznej,
- 4) rękodzieła artystycznego,
- 5) komputerowej,
- 6) majsterkowicza,
- 7) aktywizacji społeczno – zawodowej.

Uczestnicy

Uczestnikami zajęć w 2023 było 35 osób z Powiatu Wodzisławskiego, w tym 14 kobiet i 21 mężczyzn, 6 uczestników jest pensjonariuszami Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego w Gorzycach, 18 uczestników posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, a 17 stopień znaczny.

Ocena realizacji zadań, wnioski

Zadania zaplanowane na rok 2023 realizowane były na bieżąco we wszystkich dostępnych metodach i formach. Jak co roku doszło do rotacji niektórych uczestników pomiędzy pracowniami, co ma na celu stałe podtrzymanie kreatywności i sprawia, że nie ma mowy o stagnacji i znudzeniu zajęciami. Warsztat uczestniczył w wielu imprezach w ramach treningu społecznego, a ponadto w zawodach sportowych w ramach Olimpiad Specjalnych z wieloma sukcesami. Uczestnicy brali również udział w wycieczkach jednodniowych. W poszczególnych pracowniach terapeuci wdrażali nowe techniki do wzbudzania stałego zainteresowania uczestników w trakcie zajęć. Nadal uczestnicy w ramach praktyk dbali o czystość wszystkich pomieszczeń warsztatu, na co dzień również obsługują samodzielnie nasz własny sklep

z upominkami. Pilną potrzebą jest praca z rodzinami i opiekunami, co diametralnie mogłoby pomóc i mieć wpływ na codzienne funkcjonowanie uczestnika zarówno na zajęciach jak i w domu. Należy również doposażać pracownie i stworzyć lepsze warunki do kreatywnego prowadzenia zajęć.

Plan finansowy jednostki

Tabela 37: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gorzycach

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
całkowity budżet, w tym:	1 017 067,00	1 147 067,00
środki PFRON	915 360,00	1 032 360,00
środki powiatu	101 707,00	114 707,00

Kadra Warsztatu

Tabela 38: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Gorzycach

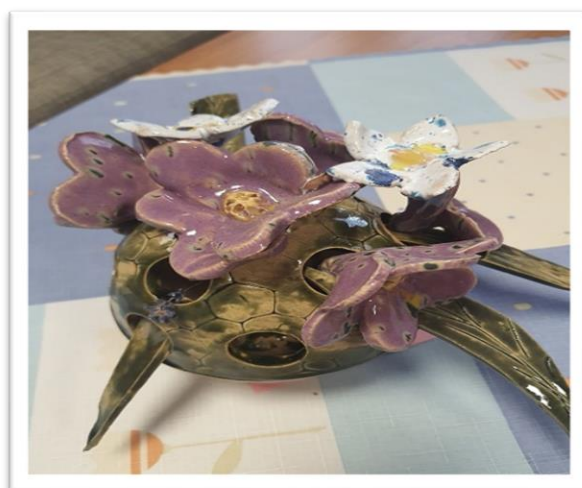
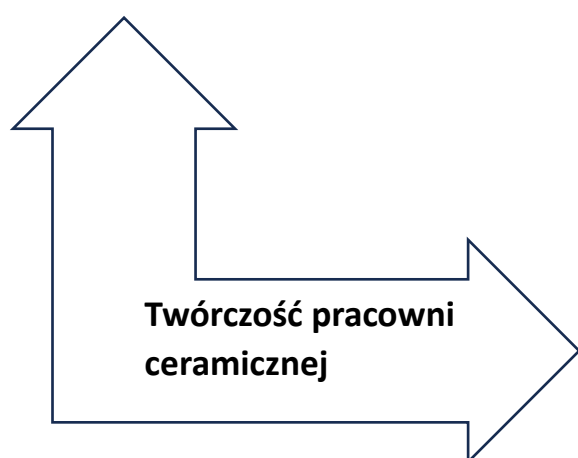
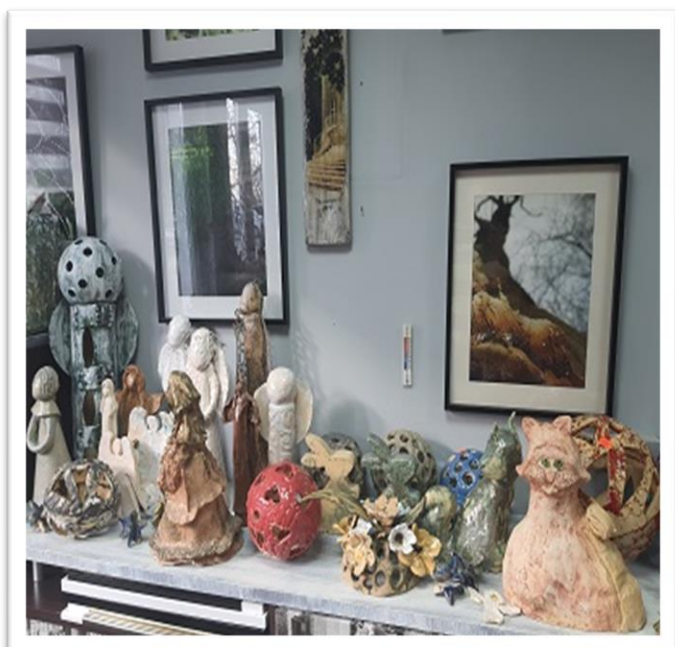
L.p.	Stanowisko	wymiar etatów 2022 rok	wymiar etatów 2023 rok
1.	Kierownik	1	1
2.	Rehabilitant	1	1
3.	Psycholog	0,40	0,40
4.	Instruktor zawodu	1	1
5.	Instruktor terapii zajęciowej	6	6
Razem		9,40	9,40

Potrzeby i wnioski

Konieczne jest stałe angażowanie i motywowanie pracowników do podnoszenia swoich kwalifikacji, tworzenie odpowiedniego środowiska do wzbudzania

kreatywności i motywacji do pracy. W dalszym stopniu należy dbać o możliwość godnego wynagrodzenia pracowników. Obecnie staje się wielką potrzebą zakup nowego pieca do pracowni ceramicznej. Zajęcia te cieszą się dużym zainteresowaniem wśród uczestników. Rozwijają ich kreatywność, poprzez prace z gliną jednocześnie poprawiają zdolności manualne. Należy także zwrócić uwagę na stale rosnącą ilość podań o przyjęcie do warsztatu. Analizując ilość kandydatów oczekujących na przyjęcie wskazanym było by otwarcie kolejnej grupy.

Galeria:





2.7. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim działa od dnia 14 czerwca 2004 r. Prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Katowickiej działający poprzez Ośrodek Św. Hiacyntha i Franciszek. Warsztat realizuje zadania w oparciu o ustawę o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także na podstawie stosownych rozporządzeń.

Celem działania placówki jest aktywizacja dorosłych osób z niepełnosprawnością w zakresie zaradności osobistej i umiejętności życia codziennego, a także przywracanie umiejętności społecznych i zawodowych. Warsztat przeznaczony jest dla 37 uczestników z terenu Powiatu Wodzisławskiego.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Główne formy działalności Warsztatu definiuje ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, która określa go jako placówkę dzienną, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Praca w Warsztacie prowadzona jest na podstawie tzw. Indywidualnych Programów Rehabilitacji, które sporządza się raz w roku, a ocenia przynajmniej raz na semestr (czyli maksymalnie co 6 miesięcy) przez Radę Programową złożoną z pracujących w warsztatach specjalistów.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim realizował swoje działania w następujących formach:

- 1) terapia zajęciowa w pracowniach: ceramicznej, gospodarstwa domowego, umiejętności społecznych, papieroplastyki, informatyki, tkacko - krawieckiej, techniczno – stolarskiej;
- 2) praktyki zawodowe w formie nieodpłatnej dla uczestników warsztatów wykonywane za zgodą uczestnika oraz podmiotu, który chce ich przyjąć;
- 3) terapia poprzez uspołecznienie - treningi umiejętności społecznych, trening ekonomiczny, zaradności osobistej, komunikacji w grupie i autoprezentacji;
- 4) treningi poruszania się komunikacją publiczną, aby uczestnik mógł usamodzielniać się w dojazdach do warsztatów;

- 5) fizjoterapia w zakresie ćwiczeń biernych i czynnych - kinezyterapia, zajęcia na basenie i zawody sportowe;
- 6) pomoc psychologiczna w formie wsparcia indywidualnego i grupowego zarówno dla uczestników jak i ich rodzin;
- 7) pomoc w zakresie podstawowych czynności opiekuńczych i medycznych;
- 8) wyjazdy usamodzielniające i integracyjne prowadzone w formie jednodniowej i kilkudniowej np. wyjazdy do kina, ciekawych miejsc itp.;
- 9) dowóz na zajęcia samochodem Ośrodka dla 24 osób z terenu całego powiatu, które z powodu ograniczeń związanych z niepełnosprawnością nie potrafią poruszać się komunikacją publiczną – ok. 220 km każdego dnia;
- 10) warsztat realizował także program PFRON „Zajęcia klubowe w WTZ” dla grupy 10 osób oczekujących na miejsce pobytu w tej placówce. Głównym efektem prowadzonych zajęć był wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób z niepełnosprawnością, poprzez naukę nowych umiejętności, wykonywanie prac, ćwiczenie precyzji, współpracy w grupie, wykonywanie poleceń, punktualność, umacnianie umiejętności sprawności osobistej i zaradności, itp. Wszystkie działania aktywizujące zmierzały do nabycia przez uczestników takiego zakresu kompetencji, by mogli być osobami aktywnymi na rynku pracy. Efektem pracy Warsztatu było także utrzymywanie jak najwyższego poziomu funkcjonowania osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w odniesieniu, do dysfunkcji które posiada. Oznacza to, że osoby będące uczestnikami Warsztatu dzięki aktywizowaniu oddalają w przyszłości wizję korzystania ze stacjonarnych form opieki.

Uczestnicy

Uczestnikami Warsztatu są dorosłe osoby z niepełnosprawnościami. Obecnie Warsztat dysponuje 37 miejscami. Osoby ze znacznym stopniem

niepełnosprawności stanowią grupę 28 osób, a 9 osób ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności. W 2023 roku w prowadzonych zajęciach brało udział 16 kobiet i 21 mężczyzn. Dwoje uczestników jest mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrności Bożej w Wodzisławiu Śląskim.

Ocena realizacji zadań, wnioski

Praca Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim prowadzona była w sposób ciągły. Efekty realizacji prowadzonej dla uczestników terapii są na bieżąco oceniane i zapisywane w indywidualnych planach rehabilitacji.

U wielu uczestników, szczególnie młodszych, nastąpiła poprawa funkcjonowania w zakładanych obszarach działań, lecz występowały także trudności spowodowane najczęściej poprzez pogarszający się stan zdrowia, co znacząco utrudniało pracę terapeutyczną.

Od wielu lat występuje niska rotacja wśród uczestników warsztatów – w 2023 roku były to dwie osoby. Powodem tego jest brak odpowiednich ofert pracy dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym zakresie oraz niewystarczająca ilość miejsc w dziennych ośrodkach wsparcia, gdzie mogliby przejść uczestnicy, których stan zdrowia i funkcjonowania nie pozwala osiągać zadawalających efektów.

Plan finansowy jednostki

Tabela 39: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2022 rok	Plan finansowy 2023 rok
Całkowity budżet, w tym:	1 075 726,00 zł	1 217 114,00 zł
środki PRFON	968 152,00 zł	1 091 352,00 zł
środki Powiatu	107 574,00 zł	125 762,00zł

Kadra Ośrodka

Tabela 40: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim

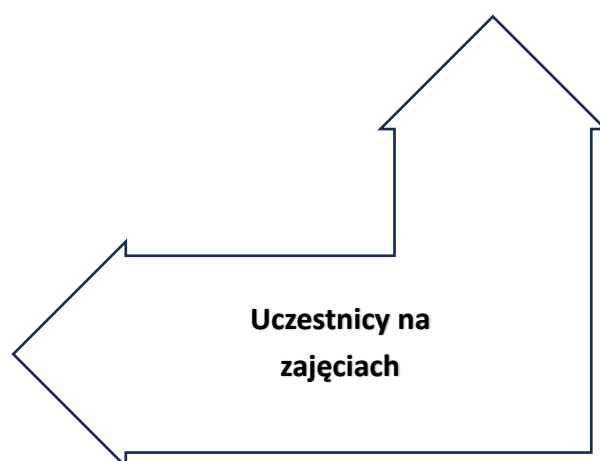
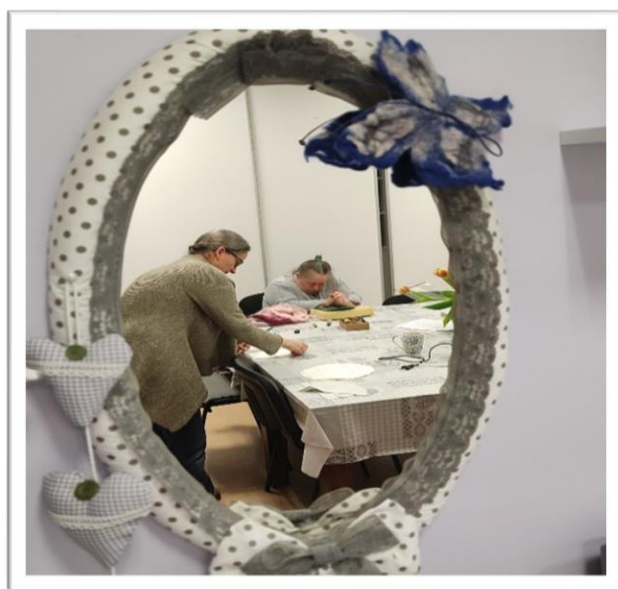
L.p.	Stanowisko	wymiar etatów 2022 rok	wymiar etatów 2023 rok
1.	Dyrektor Ośrodka pełniący funkcję kierownika WTZ	1	1
2.	Księgowy	0,50	0,50
3.	Instruktor terapii zajęciowej	7	7
4.	Psycholog	0,50	0,50
5.	Fizjoterapeuta	1	1
6.	Opiekun medyczny	0,50	0,50
7.	Pracownik administracyjny	0,125	0,125
8.	Kierowca	1	1
9.	Pracownik porządkowy	0,50	0,50
Razem		12,125	12,125

Potrzeby, wnioski

Podczas realizacji zadań Warsztatu niezbędna jest specjalistyczna i zaangażowana kadra. Rok 2023 kolejny raz z rzędu przyniósł zmiany kadrowe spowodowane dość dużym obciążeniem psychicznym pracowników przy stosunkowo niskiej płacy. Udało się nam płynnie uzupełnić zwalniane miejsca pracy, lecz istnieje dalsze ryzyko odejść pracowników, szczególnie mężczyzn, którzy są niezbędni w pracach związanych z czynnościami opiekuńczymi. Zauważono, że na naszym lokalnym rynku pracy nie ma zbyt wielu młodych ludzi do wykonywania tego typu zawodu, co w dalszej perspektywie może być znaczącym problemem dla utrzymania ciągłości zatrudnienia w warsztacie.

Obecne nasze auto z przystosowaniem do przewozu osób z niepełnosprawnościami, które ma 8 lat i przebieg ok. 280.000 km staje się bardzo kosztowne w serwisowaniu. Dowóz uczestników z rozległego terenu powiatu powoduje pokonywanie dziennie około 220 kilometrów. Wynika z tego dość pilna potrzeba zakupu nowego środka transportu.

Galeria:



3. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

- 1) Rozwój środowiskowych form wsparcia, na rzecz osób z niepełnosprawnością.
- 2) Rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego.
- 3) Pozyskanie specjalistów do Punktu Interwencji Kryzysowej.
- 4) Zwiększenie liczby asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej.
- 5) Zwiększenie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów w ramach opieki wytchnieniowej.
- 6) Opracowanie diagnozy potrzeb jako kluczowego czynnika determinującego i wyznaczającego najważniejsze cele dla instytucji pomocowych na kolejne lata.
- 7) Utworzenie miejsc dziennego pobytu dla seniorów.
- 8) Regulacja płac pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
- 9) Remont łazienek w Powiatowym Domu Dziecka w Gorzyczkach oraz w Powiatowej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej.
- 10) Modernizacja dachu na budynkach Domu Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach.

4. Podsumowanie

Celem nadrzędnym pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych. Podejmowane w Powiecie Wodzisławskim działania w tym zakresie realizowane są w sposób planowy, celowy, systemowy i obejmują swym zasięgiem szeroki krąg osób potrzebujących.

Dla realizacji przyjętych założeń pomocowych wykorzystywane są wszelkie dostępne środki finansowe w celu zaspakajania potrzeb różnych grup społecznych.

Prezentowane w sprawozdaniu dane opisują zakres realizowanych zadań, ich kosztów, przedstawiają liczbowo ujęte dane dotyczące oferowanych form wsparcia.

Zrealizowane zostały zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej, pieczy zastępczej, szerokiego spektrum poradnictwa specjalistycznego.

Powyższe dane wskazują również, iż należy wyjść naprzeciw potrzebom mieszkańców, a mając na uwadze rozwiązania w systemie prawnym w zakresie polityki społecznej, zaplanować rozbudowę powiatowego systemu pomocy społecznej, uwzględniając zasób infrastruktury powiatowej.

SPIS ILUSTRACJI:

Rysunek 1: Otoczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	6
Rysunek 2: Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim.....	7
Rysunek 3: Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	9
Rysunek 4: Zadania własne powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej	13
Rysunek 5: Cele strategiczne Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026	15
Rysunek 6: Problemy społeczne Powiatu Wodzisławskiego	16
Rysunek 7: Cele szczegółowe Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 - 2026.....	18
Rysunek 8: Działania skierowane do różnych kategorii odbiorców	21
Rysunek 9: Typy mieszkań oraz ich adresaci.....	30
Rysunek 10: Liczba osób, które opuściły mieszkania.....	31
Rysunek 11: Podział środków otrzymanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.....	38
Rysunek 12: Warsztaty terapii zajęciowej na terenie Powiatu Wodzisławskiego.....	41

SPIS TABEL:

Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	11
Tabela 2: Rodzaj i ilość wydanych decyzji do domów pomocy społecznej	24
Tabela 3: Rodzaj i ilość wydanych decyzji do ośrodków wsparcia	25
Tabela 4: Rodzaj i ilość wydanych decyzji do mieszkań treningowych i wspomaganych	27
Tabela 5: Liczba mieszkańców z podziałem na typy mieszkań stan na 31.12.2023 r.	31
Tabela 6: Poradnictwo specjalistyczne	35
Tabela 7: Rodzaj i liczba szkoleń przeprowadzonych w 2023 r.	36
Tabela 8: Zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków PFRON	39
Tabela 9: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie	40
Tabela 10: Wykorzystanie środków finansowych na działalność warsztatów terapii zajęciowej	42
Tabela 11: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	43
Tabela 12: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu.....	45
Tabela 13: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu.....	48
Tabela 14: Wysokość dofinansowania w ramach programu.....	48
Tabela 15: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie	49
Tabela 16: Wykaz udzielonej pomocy.....	50
Tabela 17: Ruch mieszkańców za 2023 rok.....	65
Tabela 18: Mieszkańcy domu z terenu powiatu wodzisławskiego wg gmin.....	65
Tabela 19: Stopień sprawności mieszkańców	66
Tabela 20: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej im Papieża Jana Pawła II w Gorzycach	66
Tabela 21: Zrealizowane zadania inwestycyjne i inne o charakterze technicznym	67
Tabela 22: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach.....	68
Tabela 23: Podział Mieszkanek ze względu na wiek	76
Tabela 24: Podział Mieszkanek ze względu na sprawność ruchową.....	76
Tabela 25: Ruch Mieszkanek w 2023 roku.....	76
Tabela 26: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim	77
Tabela 27: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim	78
Tabela 28: Struktura wieku osób korzystających z usług Ośrodka	83
Tabela 29: Plan finansowy Powiatowego Ośrodka Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim	84
Tabela 30: Struktura zatrudnienia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim	84
Tabela 31: Struktura wieku osób korzystających z usług Ośrodka	94
Tabela 32: Plan finansowy Ośrodka Wsparcia w Połomi	94
Tabela 33: Struktura zatrudnienia w Ośrodku Wsparcia w Połomi	95

Tabela 34: Liczba osób korzystających z usług Ośrodka	101
Tabela 35: Plan finansowy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim	103
Tabela 36: Struktura zatrudnienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim	103
Tabela 37: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gorzycach	107
Tabela 38: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Gorzycach	107
Tabela 39: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	112
Tabela 40: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	113